UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Baptiste Mantuani car||melite theologi Alfonsus

Baptista <Mantuanus>

Daventrie, 11. Apr. 1506

urn:nbn:de:hbz:466:1-70232

Visual Library

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Th. 5944.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Baptiſte Mantuani carmelitę theologi Alfonſus. ad reuerendiſſimum in chriſto patrem ac dominum Condiſſaluum heredium Terraconenſem Archiepiſcopum.

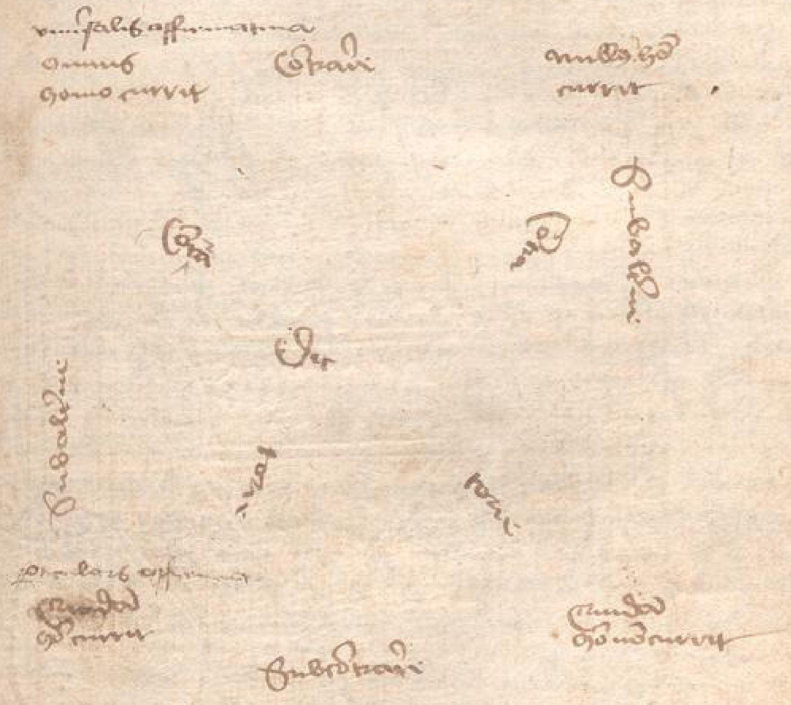

[illegible] post [illegible] latini in proemio carminis [illegible]
et mutavit deinde in [illegible] narrationis [illegible]
[illegible] et [illegible] latini [illegible] deinde [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] suo proposuit deinde mutavit [illegible]
[illegible] in quo [illegible] sunt [illegible] laudandi regis
Aragonie et Hispanie [illegible] filius Johannis Aragonie regis [illegible]
[illegible] in uxorem Helisabetha[m] [illegible] Hispanie
filia [illegible] duobus [illegible] et octo regnis et [illegible]
[illegible] nomine [illegible] feliciter regnant [illegible]
[illegible] Anno domini millesimo quadringentesimo octogesimo
[illegible] regni Granate et [illegible]
regni [illegible] in uxorem [illegible]
[illegible] bellum [illegible] per annos continuavit [illegible]
[illegible] urbes [illegible] Granate et Hispanie [illegible]
[illegible] Granata [illegible] urbem potentissimam et [illegible]
[illegible] a maurorum [illegible] annis [illegible] anno
millesimo quadringentesimo nonagesimo [illegible]
[illegible] triumphavit [illegible] Ferdinandus [illegible]
Hispaniam [illegible]
[illegible] insulas [illegible]
[illegible] et [illegible] alias [illegible] insulas [illegible]
[illegible] omnibus mundi [illegible]
[illegible] in Hispania [illegible] Gotorum regis
[illegible] potentissimi et religiosissimi [illegible]
et catholica religione [illegible]
[illegible] Alphonsus [illegible] Ferdinandi [illegible]
[illegible] religionem ut [illegible] bellum Grana[illegible]
[illegible] quatuor loca [illegible]
[illegible] paradisum et aliud [illegible] Dantis [illegible]
[illegible] quoddam poema in [illegible] libros quadripartitum
[illegible] lingua [illegible] magna laude apud Italos [illegible]
[illegible] laudem in odis Horatii [illegible]
[illegible] ad [illegible] pars [illegible]
[illegible] Hispalensis [illegible] et Hispa[illegible]
[illegible] et Alphonsus [illegible]
[illegible] ad [illegible] quatuor loca [illegible]
apud [illegible] malos reges Hispanie [illegible]
alios reges Hispanie sanctos et religiosos

Atlas [illegible]
[illegible]
[illegible] fabulantur [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Antheos [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

Baptiſtę Mantuani carmelitę theologi Alfonſus. ad reuerendiſſimum in chriſto patrē ac dominum Condiſſaluum heredium Terraconenſem Archiepiſcopum.

Heſperię gentis bellum orditurus ⁊ arma
Magnanimi ferrantis erã. ſic iuſſerat orbis
Rector ab excelſa romã qui ꝑerat arce
Sed vetor. his tantis moles oneroſa laboꝝ
Inuidet inceptis. Nec dum fortuna latentem
Explicat euentum. ſeries abſcondita rerum
Non ſinit heroo ſuras veſtire cothurno
Rem ſane imenſam. graue podus. ⁊ hercule maius. Difficultas
Atq; decennali quod Laomedontia bello
Troia tulit Rex magne animis ingentibus audes
At quoniam virtus ardens ac numine tanto Virtus.
Fulta modum ſuperat. ſeſeq; attollit in horas
Altius. ad coelum aſpirans. feliciter audes
Jam dudum mō cęde madēs mō ſanguine nullo Victoria.
Jllita te paſſim ſequitur victoria. ⁊ alas
Porrigit in Libyam tibi ſubiectura peruſtum
Solibus Atlantem rapidis. antheaq; regna
Jpſa giganteis maiora laboribus acta
Penſat. ⁊ illuſtri cupit inſignire triumpho
Fama tubas inflare parat. laus organa cantu Fama.
Impletura. nouem vocat ad ſpectacula nymphas
Cum tibi deuoto gaudens reuerentia cultu Reuerentia
Per nemora ⁊ ſaltus alacres iubet ire miniſtros Cultus
Qui laureta ſecent. ⁊ iam ſpoliatur apollo
Delphicus. eurotas nemoꝝ decus omne ſuoꝝ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Perdit ⁊ attonſis deſcendit in equora ripis
Audiui gemuere rote. vicina comantes
Plauſus Plauſtra vehunt ederas tremulis aurita corymbis
Plauſus idumeis veniens ſpadicibus auram
Verberat. ⁊ virides redolent a vertice lauri
Ipſe manu correpta ferens vexilla nitentes
Iunxit equos tyrio inſtrauit velamine currum
Barbaraqꝫ attollens ſublimibus arma tropheis
Honor Aere catenatam longo locat ordine gentem
Per bifores fidei valuas honos ecce coronam
Fert aliam ⁊ tecum obſeſſam feſtinat in vrbem
Gloria Stelliferum late fugientibus vndiqꝫ nimbis.
Pandit: ⁊ aſcendens aperit tibi gloria coelum
Perge breui ſudore opus eſt. genus aſtra ſuperbum
Iam pridem ⁊ ſuperi crudelem odere rapinam
Interea dum mars bellis flagrantibus hoſtem
Fulminat ⁊ noſtris ſcelerum caput arcet ab oris
Nos alia ordiri ſed non aliena parumper
Fas erit. ac magnis tenui preludere cantu
Orſibus: atqꝫ diu reſidem tentare monaulon
Alfonſus modo carmen erit germanus eliſe
Raptus ab imperio teneris innoxius annis
Quantum regna ſinunt primeqꝫ licentia vite:
Et ſtygijs luſtrandus aquis: per ſtagna profunde
Nubis. ⁊ aſtriferum repetens cum patribus orbem
Summe deum cui tartarei regna infima mundi.
Victrici ſpoliare manu clementia quondam
Suaſit. ⁊ ad celum patres reuocare ſepultos
Huc ades: ⁊ noctem infernam fluctuſqꝫ ſeueros
Da facili ſulcare via da horrentia clauſtra

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Liber Primus

Tartareę penetrare domus. iterũqꝫ reuerti
Ad ſuperos vbi clauſa latent tithonia tempe
Quicquid erit laboꝛ iſte meus tibi ſurgit. in altum
Mens abit illapſu coeleſti q̄ lata. tuaſqꝫ
Nititur in laudes. opus eſt tua gloria noſtrum
Venerat Alfonſus breuis ad confinia vitę
Vltima, ⁊ in fatum curſu properabat anhello
Cum iuuenem miſerans inter ſuſpiria mortis
Dura laboꝛantem ſumptis audentius alis
In carpetanos deſcendit ab ęthere campos:
Jamqꝫ poli ſummum bigis conſcenderat axem
Luna gubernatrix tenebꝛarum ⁊ mobilis vndę
Ter quinos iam nata dies. accenſaqꝫ toto
Sidere lucebat fatali noxia vultu
Ipſe leui clauſus taciturna per atria nimbo
Clam volat: ⁊ thalamum ſubluſtri in nocte ſilentē
Intrat anhellantem genitrix vbi languida natum
Contemplata graues premit alto pectoꝛe curas
Et lachrymas ęgre cohibens turgentia fletu
Lumina demiſſo in cilium claudebat amictu
Vt conſumpta graui vitę inſtrumenta maraſmo
Continuo eſt latus tenuem migrauit in auram
Spiritus. vt face conſumpta fugit vltimus ignis
Tollitur extemplo clamoꝛ iam liber aperto
Coꝛde doloꝛ fluit ex oculis erumpit in auras
Regia foemineo longe ſonat ardua planctu
Ceu quando exanimum flebat ſuper hectoꝛa ꝯiunx
Andromache, ⁊ ſocrus priami ſuper oꝛa iacentis
Occidit aſcanio ſimilis puer. aſtyanacti
Indole par. qui pace ſolon qui marte fuiſſet

Pyrrhus achilleides. ſi non mentitur imago
Si coeli hoſtiles ſinerent. ⁊ numina leua
¶Ut vulgata procul mors immatura. per omnem
Labitur heſperiam graue ⁊ illętabile monſtr̄
Corda p̄mens hoīm moeror cui ſquallida ſordent
Ora ſitu. impexi crines ſine lege per armos
Barba inculta riget. cilijs impendet amictus
Ater: obſcura vultus obnubilat vmbra
Hument rore genę: toruo caua lumina viſu
Igne rubent madido. totoq; miſerrima imago
Corpore. demiſſis facies funeſta lacertis
Nunc dextro nūc lęuo humero inclinata recumbit.
A tergo ingentes ſupra caput erigit alas
Cocyti pice nigrantes. multoq; fluentes
Imbre acherontis aquę. quo dū volat. oppida ⁊ agros
Irrigat excuſſo. ſpargitq; per omnia luctum
It coelo lugubre ſonans. ⁊ triſtia noctu
Somnia per thalamos. ⁊ per conclauia mittens
Extemplo in luctus atq; in ſuſpiria verſę
Collachrymant vrbes. populi cecidiſſe queruntur
Spem heſperie. nomadūq; metū maris vltia plorāt
Littora. pyrrenes iuga nube teguntur: anaſq;
Undiq; moerentes audit lamenta per agros
Qualia cum primos irato numine partus
Niligenę fleuere vrbes. thebe inclyta centum
Liminibus memphiſq; caput turrita ſupbum
Senſit. ⁊ argiuo tellus vicina canopo
Aedibus in medijs parias leuat alta columnas
Porticus. ⁊ flexu longe teſtudinis amplo
Claudit odoratas lauros, ſtygiamq; cupreſſum

Hic gemebundi auro famuli ⁊ ferrugine ibera
Inſternunt gēmiſq; onerant ſublime pheretrum
Regaliq; ſuper iuuenem ambitione locatum
Conſpergunt redolente thymo. nardiq; liquorem
Aſſyrium irrorant. miſeri ſolatia caſus
Exigua. humanę officium pietatis inane.
Exanimata diu tandem ſibi reddita verum
Reginam ſe oblita parens ex ędibus altis
Venit in amplexus nati gelidumq; cadauer
Accliui fouet ęgra ſinu premit oribus ora
Mox ſublata comis iraſcitur atq; madentes
Vulnerat vngue genas. ⁊ anheli pectoris ęſtum
Euomit accuſans ſuperos ⁊ ſidera fruſtra
Ite domum matres. gaudete ſuperſtite prole
Dixit. ego infelix ſola hic mea pignora plangam
Ferte iocos alio. ferte omnia gaudia mecum
Perpetui luctus. maneant ſuſpiria mecum
Interea proceres lugubri ad funera pompa
Conueniunt habitu triſtes ⁊ imagine moeſta
Et iam ſublatum lachrymis comitantur abortis
Confecti ſquallore ſenes. bini q; ſequuntur
Compoſito inceſſu. ⁊ turbę ſine lege frequentes
Dum tumulo ſupremi alto ſoluuntur honores
Vmbra ſuis fato membris excluſa recenti
Obſtupuit Petro ſimilis. cum miſſus olympo
Nuncius excuſſit manicas. ⁊ ahena repente
Hoſtia ferratos circumſtridentia poſtes
Miratur ſeſe informem. ſine imagine nudam
Et ſine corporeis exilem ſenſibus vmbram
Se ſentire tamen magis. ⁊ cognoſcere longe

Altius ⁊ cauſas animo penetrare latentes
Experiens miraq; vagam leuitate moueri
Gaudet: ⁊ hoc vitę genus euaſiſſe caducum
Magna videt nare vmbrarum ſimulchra per auras
Nocturnarum auium formas referentia. quędam
Nictimenes. mineiadum quędam ora ſororum
Semper enim. ſeu lucis eant ſeu tempora noctis.
Aera peruolitant larue. ſed ludit imago
Lubrica mortales oculos: Audentius ergo.
Circumfuſam aciem vultu imperioſus ⁊ ore.
Alloquitur clamans deus imperat ite ſub orcum
Quid nobis cum luce animę phlegethontis opacę
Quid cum ſole: domus nobis abſcondita ab aſtris.
Uos immane nefas ⁊ ineluctabile nocti:
Deſtinat ęternę primo vexaſtis ab ęuo
Coelicolas diuos: At nunc in bella vocaris
Mille modis. homines tanta eſt inſania tantus
Liuor. ⁊ indomito rabies tam dira veneno
Ite ſub ęternis flagrantem ardoribus orcum.
Ite acheronteas (deus impetat) ite ſub vndas:
Precipites illi noctem ſubiere profundam
Non aliter ꝙ poſt nimbos ęſtate ſerena
Circumfuſa iugis frondentibus apoenini
Alba fugit nubes quotiens aquilonibus acta
Spargitur: ⁊ ſubito tenuem laxatur in auram.
Hybernia Inter hyperboreos axes phoebumq; cadentem
Inſula in extremo ſuper arua britannica mundo
Cingitur equoribus vaſtis: vbi grandia cete
Magne mole natant. equitans vbi cerula delphin
Feruorem pelagi ⁊ neptuni nunciat iram

Et quia ſolis iter fugiens diſcedit ab auſtro
Sidus ad arcturi: gelidaqꝫ rigeſcit ab arcto.
A niuibus trahat hybernis hybernia nomen.
Hic terra ingenti ore patens immane baratrum
Ad ſtygios trahit vſqꝫ lacun. ſub inane profundum
Mille per anfractus via precipiteſqꝫ per vmbras
Labitur. introrſumqꝫ ruit ſine fine vorago.
Indigenę puteum appellant patricius olim
Inſignis pietate ſenex ea barbara regna
Dum coleret multa flexit prece numen olympi
Ut nouus infernos fieret deſcenſus ad amnes
Quo abſterrente genus dure intractabile gentis
Perfidiam patrum exueret veterumqꝫ deorum
Ablueret ſacro ritus in fonte nefandos
Huc igitur paſſis veniens audentius alis
Cum puero in ventos ⁊ in aera tollitur altum
Mox ingreſſus iter dulci ſermone pauentem
Hortatur puerum liquido ſe credere coelo
Ne dubitet neue horreſcat per inania ferri
Atqꝫ procul terras ſub ſe ſpectare iacentes
Ne formidet vti grauibus. qui corpora membris
Uiua gerunt ſed eat tractum ſecuris in omnem
In ſublime volans iuuenis dum ſcandere olympum
Credit. ⁊ ad ſuperos auditu ſe emergere aperto
Lętus abit: cenamqꝫ ſibi promittit in aſtris
Ibant vt fugiens olim minoia regna
Dędalus atqꝫ mari nomen factura propago
Iam ſuperant nubes. agiturqꝫ per aera duplex
Sulcus ⁊ inflatis ſi quando per equora velis.
Eurus agit claſſem. ſpumant a pectore fluctus

Et puppim inſequitur ſciſſo caua ſemita ponto
Aethereis loco iam ſubeunt contermĩa flammis
Vndiqꝫ aquę terręqꝫ patent: ſedet ęquore in alto
Verſicolor tellus. circum maria vndiqꝫ latrant
Pyrenęa procul niueo iuga candida nimbo
Proſpiciunt dextra: ⁊ longę calliginis inſtar
Boiorum italięqꝫ alpes vbi vallibus imis
Semper hyemis habitat. glacieſqꝫ ęterna ſub ipſo
Solſtitio ⁊ triſti quando canis ęſtuat aſtro
Linquitur ad lęuam regio. quę terminat orbem
Gallaicę gentis tumulo terra inclyta ſancto
Prętereunt grauios. antabraqꝫ regna ſuperqꝫ
Jam tandem oceani campos ſine fine parentes
Eſt iter. ac volucri trans arua britannica lapſu
Delati greſſum inclinant hybernica ad antra
Jamqꝫ ſolo immiſſi vicinę horrenda ſubintrant
Clauſtra domus. vbi perpetuo frigentia vento
Speluncę obſcuras pandunt caua guttura fauces
Jgnarus quo ductor eat. miratur ab alto
Jn terras puer ignotas deſcendere curſum
Nec tamen audet adhuc interpellare magiſtrum
Sed ſequitur nutum ſenis officioſus ad oēm
Continuere gradum genibuſqꝫ in marmore fixis
Aſpergunt in fronte molam. chriſtiqꝫ vocato
Nomine. circundant luſtrali pectora ſigno
Et taciti iunctis orant ad pectora palmis
Mox iter inuadunt. qua ſe ſalebroſa per vmbras
Fert via multiplici veniens in tartara flexu
Horruit abſtruſę immanem telluris hiatum
Regia progenies: tremebundaqꝫ incipit ore.

Prima queſtio alfonſi qui ſint damnati

Sancte Pater quę cauſa precor nos ire ſub altam:
Cogit humum. Coeliue opifex me lumine caſſum
Trudit ad infernas ſedes vbi cerberus ante
Atria latratu complet tria guttura rauco.
Hei mihi quid ſceleris viridi deus imputat ęuo
Scis pater vt regni proceres vrbeſqꝫ peroſę
Fratris inhumanos factus animumqꝫ ſeuerum
Me quoqꝫ conſortem regni fecere paterni
Mox vt ad imperium tractus diadema recepi
Et ſi ętas erat illa armis minus apta ferendis
Mens fuit aſſerere immenſum quęcunqꝫ per orbem.
Regna tenent mauri. quę gens othomana ſubegit
Vſqꝫ ad hyperboreos montes rhyphęaqꝫ ſaxa
Et validam egęo claſſem vectare profundo.
Ac ſuperare armis decus aut ęquare parentum
Audieram magnum Froylam fortemqꝫ ramirum
Audieram Alfonſos. ⁊ nomina magna per orbem.
Errantis proauoſqꝫ alios qui laude ſuperba
Clara per ora virum volitant ſenuiſſe ſub armis
Et maiora fide potuiſſe fidelibus auſis.
Hęc mecum puer audaci ſub pectore voluens.
Ad par martis opus magna ambitione ferebar
Iam toruis arabes oculis mauroſqꝫ videbam
Infenſus populo infami gentemqꝫ peroſus
Barbaricam rituſqꝫ feros ac perfida corda:
Mors prohibet curſuqꝫ ęui fraudata iuuentus
Forſitan hęc mentem pietas animoſa ſuperbam
Arguit ⁊ vicio datur eſſe ferociter auſum.
Num licitum pater audenti ſaracena tumultu
In regna armigero atqꝫ odijs capitalibus ire

Sic ait. at ſenior teneris miratus in annis
Tam regalem animum. tam fortia corda. fidemqꝫ
Tam validam. fruſtra trepidas caua tartara dixit
Pone metum. neqꝫ ſollicitet te improuida cura
Chare puer. latos erebi non tendis ad amnes
Clauſa vbi terrifico tormenta ęterna profundo
Sub quibus infelix ardet cilianus ob ingens
Id facinus quo triſtis adhuc Hiſpania languet
Namqꝫ vbi cognouit violatum a rege pudorem
Virginis. infamēqꝫ dolum. correptus acerbo
Flāmantis rancore animi mauruſia rurſum
Aequora traiecit. ſaracenaqꝫ venit in arua
Cordaqꝫ ſollicitans gentis furibunda ſuperbę
Duxit in heſperiam numidi de ſaltibus hoſtem
Talibus auxilijs agros populatus ⁊ vrbes
Antiquum euertit ſolium: grauiore flagello
Vltus adulterium. vindex ſceleratior ipſo
Corruptore minus crimen maiore piandum
Eſſe ratus ſemel heſperiam peſſundedit omnem.
Impius in patriam in reges in templa deumqꝫ
Qui dam-
nantur.
Tartara ⁊ inferni carcer iouis vnde reuerti
Non datur īmanes animas quibus vltima luxit
Coeleſti ſine luce dies. prędantur. ⁊ atris
Infodiunt latebris. quibus iſcariotis ab alto
Pendet adhuc ſcopulo. volitaſqꝫ per aera ſimon:
Infamis magus. ⁊ lucri execrabilis autor
Vapulat hic velut ęternis immobile ſaxum
Ictibus expoſitum pellęt infamia nili
Arrius. hic gemina ducens ab origine mundum
Latrat in obſcuro Manes abſconditus antro

Eunomiuſq; deum lacerans. ⁊ tota ſub orcum
Ereſiarcharum ſoboles intruſa latentem
Pręſidet his Machometus arabs agarenus. in orbem
Miſſus ab his olim regnis ⁊ in iſta reuerſus
Regna iterũ Nam dij veteres cum ſurgere gentem
Chriſtigenam. rituſq; nouos inoleſcere templis
Conſpicerent. petiere domum plutonis opacam
Hic vbi ſecretis arcana ſilentia rebus
Cum tandem ſuper imperijs agitata fuiſſent
Multa reformandis. ſceleri modus iſte repertus.
Rex ⁊ tartarei populus cum patribus orci
Sanxit auernali mittendam a ſede Megęram
Quę modo concepti foetus in corpora furtim
Se inſinuans: ſic formet opus. ſic temperet artus
Ut mens ſi qua domum fluat intratura recentem
Inueniat clauſos aditus. ⁊ in hoſpita tecta
Ipſa: ſed in membris habitans alimenta p omne
Corpus agat: foueatq; altricem in corpore vitam
Nec ſit homo. ſed mēbra hoīm ſub imagine creſcant
Dum redit. interea crudi foeda vmbra Neronis
Nam neq; tartareis inuenta nocentior antris
Addita diraꝝ numero. ⁊ ſuffecta Megęrę eſt
Ad patrandum igitur facinus ſata nocte pfunda
Uenit. ⁊ ingenio. vafro. immani. atq; cruento
Fit Machometus. atrox hoīm violator. ⁊ armis
Et ficta pietate potens. vt mobile vulgus
Ad ſe illexit opes cumulans. noua bella parauit
Auſus enim Romę imperium tentare pteruo
Ingenio. audentem ſumptis heraclius armis
Terruit: ⁊ forti nabathęam milite gentem

Quõ natus Machomet⁹.

Fudit. vt arrentem libyę ſolet auſter harenam
Cladibus his non eſt rabies ſedata quod armis
Non valuit. fraude aggreditur: furor impius aſtu
Tectus ad aucupium vulgi totam appulit artem
Congreſſus fugit humanos. cadit horrida mento
Cęſaries. pallet facies. ſtygiumq; colorem
Induit. obſcuram ſubeunt caua lumina frontem
Colloquiumq; dei ſimulans de valle profunda
More Numę conficta refert oracula vulgo
Artibus his fretus diuinam inuertere legem
Deprauare fidem. chriſtiq; inuadere regnum
Coepit. ⁊ hinc totum peſtis noua venit in orbem
Corripiens aſię populos ⁊ punica regna
Finibus a mauris nubes vbi ſuſtinet atlas
Uſq; ad inundantes nilo ſtagnante lacunas
Uipereum genus hoc igitur. ſobolemq; Megęrę
Cui pater atq; deus pluto eſt. contundere bello
Et delere iubet pietas. non quęrimus ergo
Tartara nec tanta ſcelerum calligine ſordes
Namq; vbi verbi potens ſacroq; ſalutifer ore
Sontem aīam ſancto inſtaurat. damnata ſacerdos
Tartareę ferat antra domus. abolenda ſupſunt
Supplicio tibi pauca leui cum mitibus vmbris
Quod vero in libycas gentes ea tanta parabas
Bella animis imberbis adhuc. a ſanguine regum
Magnanimo forti excelſo. genus indicat ortum
In ſobolem tranſire patris cum ſemine virtus
Sępe ſolet. refertq; ſatus quo quiſq; parente eſt
Adde ꝙ audite laudes: ⁊ clara parentum
Facta mouent aīos. generoſaq; corda nepotum

Sollicitant. ⁊ calcar habent: abiguntq̧ veternum
Id noluiſſe ſatis quotiens infirma reluctant
Membra operi: totiens operi par ſola voluntas
Hec ſenior. contra proles ita regia fatur
Poſtq̧ corda metu paulum ſedata remiſſo.
O pater humanas ſi noxia corpora mentes.
Sola hebetant que me fluxa compage ſolutum
Neſcio que ſegnem grauitas ⁊ inertia lentum
Reddit adhuc. ⁊ adhuc curis mortalibus angor
Ante oculos eſt moeſta domus. ſuſpiria matris
Audio. ⁊ ex animo nunq̧ diſcedit imago
Germane dilecta mee. Iactura remordet
Imperij rerumq̧ frui quibus ante ſolebam
Paſtor ad hec hominum genus ad celeſtia natum
Regna per illecebras ⁊ blandimenta volutum
Aſſidue ſibi proplexis vulcania nodis
Uincula circundant: quibus irretita furorem
Mens bibit: ⁊ tandem Plutone imbuta maligno
Deſinit eſſe ſui compos. ⁊ libera quondam
Fert ſeruile iugum partiturq̧ inuita tyrannum
Illecebris ſenſum blandis ingreſſa voluptas
Uincla facit longeuo vſu concreta libido
Plumbea fit moles: ⁊ ineluctabile pondus:
Quo impellente labant anime populata medullas
Corporeas animum peſtis complectitur omnem
Iſta vocant habitum labes ita corripit acri.
Morſu hominem vt raptam mentem non deſerat ante
Quam ſtyga ⁊ inferni tranſmiſerit equora ponti
Mens ideo nunq̧ mundi melioris ad arcem.
Libera ſe attollit niſi cum vexata malignos.

Secunda queſtio De natura habitus moralis

Exuit affectus. colubrumq; imitata reliquit
Inter ſaxa. cutem antiquam: ⁊ terreſtre veternum
Luctiſoni tandem defuncta laboribus orci
Euolat ad ſuperos. curſuq; adit aſtra ſecundo
Tum demum patris ora videt. tum dulcia libat
Pocula. tum dapibus licet indulgere beatis
Vidiſti cum nube carent. quo ſidera cultu
Quo ſplendore micent? decor ille nitentis olympi
Prędicat in pulchro qui circuit omnia mundo
Immundis non eſſe locum. ſcelus ante piari
Eſt opus. ad ſuperos opus eſt ſine labe reuerti
Hoc igitur commune iter eſt ad olympica regna
Eſt tamen ⁊ ſine multiuijs ambagibus orci
Semita. quę ad coelos recto vehat ardua greſſu
Sed paucis conceſſa. quibus fuit aſpera virtus
Suppliciū fraudaris genium. ⁊ petulantia frenans
Corda. premens oēm affectū. reſecanſq; furorem
Fomitis. a prima venientis origine patrum
Qualis in inſigni terrę drepanenſis alumno
Qui viuens Albertus erat Trinacria lumen
Hoc terris illuſtre dedit. ſiduſq; decorum
Tanta viri probitas. vitę excellentia morum
Integritas ⁊ fama omnis diffuſa per vrbes
Credi hoīem non terreſtem. ſed ad ęthere lapſum
Fecit: ⁊ eſſe illo diuinam in pectore mentem
Qualis in his qui vel flāmis vel ſanguine fortes
Pro chriſto fudere aīas. vt magnus olympi
Ianitor. ⁊ fidei ſcutum impenetrabile Paulus
His bene de chriſto meritis aperitur olympus
Sponte ſua. primo bifores a limine valuę

Ultro abeunt alacri vultu penetralia pandens
Janitor hos agit ad ſolium ſublime tonantis
His datur exemplo elyſium fugiuntq; per auras
Nubiuagis ſimiles aquilis: vos pondere preſſos
Concretę telluris adhuc ad limina mundi
Aſpirare nefas per humum veſtigia ferre
Cogit onus. more altilium. quibus vuida moles
Ventris iter ſublime negat. ſegnemq; volatum
Reddit. ⁊ alato vetat ire per aera tergo
Rerum opifex igitur terram miſeratus inertem
Segniciemq; hominum tantam tenebroſaq; corda
Caſibus humanis etiam poſt fata reliquit
Auxilium. iaciens etenim primordia rerum
Antrum horrendū ingens terrę in penetralibus altis
Conſtituit. quę ſint ſceleri inſtrumenta piando
Hic animas habitum vitę ⁊ telluris olentes
Deſtinat. ⁊ duplici tetram medicamine nubem
Diſſipat antiquę noctis. fomenta tenebrę
Prima ducę: nam ſole carent. qui lucis ⁊ vmbrę
Autor apud ſuperos duodena perambulat aſtra.
Sed neq; viuentem nouere trinominis ęthram
Lucis. ab humano iubar impenetrabile viſu
Quem dixere deum. ſolo qui ſidera vultu
Torquet. ⁊ inuacua terram ac mare ſuſtinet aura
Eſt duplex tormentum aliud quod verberat acri
Supplicio ęgrotantem aīam. nam frigora ⁊ ardor
Sunt tranāda ſemel contis per flumina quinq;
Quinq; ſalutaris referentia vulnera chriſti
Chriſtus enim magni ſemen coeleſte parentis
Quinq; redempturus zonas telluris ⁊ vndę

Vulnera tot paſſus. verum quibus altius hęrent
Hę maculę. quotiens opus eſt. vada liuida ſulcant
Hoc duplex curandę aīę medicamen ab alta
Conſilij patris ęterni ratione repertum eſt
Namqꝫ hoīm ſcelus a ſenſu compreſſa voluntas
Concipit: atqꝫ malo duplex de ſemine proles
Gignitur. aut nimium ſtimulis vrgentibus ardet
Igne calens ſtygio. legumqꝫ repagula frangit
Aut reſidet torpens ⁊ inerti languida ſomno
Et quaſi lethęę perfuſa liquoribus vndę
Triſtis opaca iacens fracto nihil incohat orſu
Omne quod eneruí torpore oppreſſa voluntas
Segniter ommiſit. per frigora tranſit ⁊ vndas
Quod ſuccenſa nimis ſaliente libidinis ęſtu
Pręcipitauit opus flammis aboletur ⁊ igni
In tenebris vbi nulla dies. ſed pallida ſemper
Nox vbi nec flammę. neqꝫ ſol. neqꝫ ſidera lucent
Sunt quędam maria immenſis latiſſima campis
Quę ſepelit late glacies ęterna. geluqꝫ
Perpetuum. quali aſtricta eſt ſaturnia tethys
Frigenti ſubiecta polo. ſubiecta pruinis
Ac niuibus. dura aſſiduis aquilonibus. ora
Inuia remigijs. ⁊ ſemper inhoſpita nautis
Venti amnes pluuięqꝫ. ruunt: ruit horrida grando
Increpitans. circumqꝫ rapit niger omnia turbo
Nam nec hyporboreis niuibus cum gutture vaſto
Sibilat hybernus boreas. deſerta getharum
Sic inuoluit apud Rhodopen: quę ſeparat agros
Pelleos a thrace ſolo. labuntur ab auſtro
In boream nebuloſi amnes. picęęqꝫ lacunę

Verum vbi cliuoſo voluuntur flumina curſu
Luſtrandis vada ſunt animis. vbi colligit vndam
Ingenti ſentina lacu. ſunt regna profundę
Mortis. ⁊ in medio belialia tartara mundo
Sunt loca flammaꝝ ſine fine potentia vaſtis
Aequoribus maiore. ſinu. q̄ gallia. q̄qꝫ
Gallia diffuſum late circunferat orbem
Nunc ⁊ enim ſubter gallos ⁊ celtica regna
Imus. vbi iuga bellipotens ruit inuia poenus
Hannibal ⁊ iunctas equitauit nubibus alpes
Omnia quę flammis q̄ ſunt alimenta calori
Pinguia ſub terris. illuc delata feruntur
Et ſecreta meant per ſpiramenta viaſqꝫ
Quas aperit natura operi famulata ſeuero
Huc picis huc maltę veniunt. huc ſulfuris amnes
Huc olei fluor. huc penetrans Aſphalticus imber
Manat. ⁊ ex iſtis confuſum eſt omnibus ęquor
At deus iniecit. flammas. ſecuitqꝫ patentes
In tellure aditus. quibus huc ⁊ nubilus auſter
Atqꝫ procelloſus boreas. ⁊ nimbifer eurus
Ac zephyrus comiteſqꝫ ruant. ⁊ ſurgere iuſſit
Vndiqꝫ perflata immiſſis incendia ventis
Sed nebulas accenſa palus attollit ⁊ ignem
Nubibus inuoluit piceis: globus ater ⁊ vnda
Coeca vaporantis tenebrę ſub fornice nigro
Huc illuc vaga proſerpens vbi nulla reperta eſt
Ad ſuperos via contorto in ſe vortice flammis
Incubat. ⁊ denſa inducit calligine noctem
Noctem inqꝫ late extenſam. longeqꝫ vagantem
Sed dubiam flāmis ſub nube ferentibus ęgram

Incertamq̃ diem. vix vt pręſentia cerni
Ora virum fas ſit notoſq̃ agnoſcere vultus
Nigra dies nox alba chaos facit ęquore toto
Continue incluſi lento ſub gurgite venti
Quos ſpirare palus viſcoſo imperuia tergo
Non ſinit indignati altos pulſo ęquore montes.
Niſibus attollunt validis. ſublata dehiſcunt:
Dantq̃ aditũ vada fracta: volant magno agmie venti
Omne ſolum tremit atq̃ tonat: ſinuoſa reclamant:
Littora torua cauis echo procul aſſonat antris
Adde q̃ ex coſta flammis teſtudine ſemper
Saxa pluunt. quę illiſa focis incendia magno.
Cum ſtrepitu calligantes iaculantur in auras
Irritati ignes ſtrident. & fulmina noctis.
Terrorem ingeminant: altoq̃ obſcura boatu
Flumina & antra ſonant toruum. ruere ardua dicas
Culmina coelorum & fractis totum axibus orbem
Inarime nihil eſt prophyte nihil Aetna caminis
His collata licet ſiculo coniuncta peloro
Littora tranſiliens flammarum vndante volatu
Porrigat in fines italos caput ęquora ſupra
Eſt veluti ſi vero aliquis puerilia bello
Ludicra ſi troiam marti componat equeſtrem
Vix ſinit atroces gemitus audire dolentum
Hic fragor & denſum ac voci impenetrabile coelum
Per vada lenta trahunt aĩas merguntq̃ premũtq̃
Implicitas fundo terreni inania ditis
Agmina quę obſcuro genitor pręfecit auerno.
Et q̃q̃ ſit frigus idem per frigida q̃q̃
Ignea ſint hiſdem. flammis loca torrida ſemper

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Pro meritis tamen hi grauius plectuntur. at illi
Mitius. vt quotiēs ſub eodem corpore ſole
Multa iacent terris minus hoc magis ęſtuat illud
Talibus inferni recitantem arcana profundi
Marmoreo pallore rigens recaredica proles
Inſequitur gelidę per opaca ſilentia noctis.
Affaturqꝫ ducem. Poſtq̃ ſic ſtellifer axis
Atqꝫ dei rebus dominans immobile fatum.
Fert ſtygios tranabo amnes contagia ponam
Cuncta feram: neqꝫ ſupplicium commune recuſo
Sed te diue pater per numina ſancta precamur
Quis modus in poenis. ⁊ quod ſolamen in orco
Exilio quis finis erit: nullam ne reliquit
Coelorum regnator opem ſub nocte ſepultis
Regni acheronthei: forſan clementia ſummi
Tanta patris ſurda miſeros ita pręterit aure
Sic memorans ibat. curiſqꝫ ardebat amaris.
Cui ſenior quid adhuc vano ſate ſanguine regum
Corda metu lanias. ⁊ ſub tellure videbis.
Dulce aliquid. communis amor deus. omnia dulci
Suſcipit affectu. blandiſqꝫ amplectitur vlnis.
Nec facit has odium poenas. ſed amata ſuorum
Vtilitas: quo ſtelliferos vt tollat in axes
Expiat. atqꝫ ſitum flammis abradit inertem
Nil tibi cum duro imperio Plutonis auari
Qui ſemel abſorptas non euomit amplius vmbras
Hec loca quo tendis non ſunt vexata tumultu
Perpetuo non ſunt vt in imo tartara fundo
Arbitrio turbę infernę conceſſa furenti
Nulla hic allecto. nulla, hic bacchatur Erinnys

Tercia queſtio de natura purgatorij

Cerberus hinc latrator abeſt. veſania ditis
Hinc excluſa. tenent hęc regna cathartica diui
E magnis diui ętherei primatibus aulę
Cū ſtephano biſſeptem alij. q̊s pronus ad aram
Inter verba ſilens profert arcana ſacerdos
Sunt tñ ⁊ lemures. ſed nil crudeliter audent
Nil temere inuadunt iuſſi ad tormenta miniſtrant
Diui vmbris adſunt pauidis. ⁊ ſęua ſatanum
Corda vetant toto in miſeras ſęuire veneno
Pone metum. ſemel ire ſatis. delebitur vno
Quicquid labis habes quicquid mortale natatu
Eia age chare puer ſemen regale. memento
Quo coeptum te ducat iter via tendit ad aſtra
Qua graderis. iam ſtellanti deuotus olympo
Obſcoeno das terga luto. tua cymba quietos
Nauigat in portus. vbi tempeſtatibus vnda
Libera. per nullas vnqꝫ reditura charybdes
Nam nec vt Alcides Alcmenę filius olim
Vt facunda canunt veterum mendacia vatum
Pelides ve. tuas iterum remeabis ad oras
Mortales vbi cum brutis communia tecta
In putri tellure habitant. ſed ſcandimus orbes
Aethereos. vbi cum diuis in vertice mundi
Sunt lęti ſine fine dies. vbi regna videbis
Illa ęterna deum tranquilla in pace tenentem
Vt ſuperos igitur videas. dubitabis auerni
Per faciles ſemel ire vias: audiuimus olim
Pleroſqꝫ vt tuſcum tyberim. Romāqꝫ viderent
Ad breue congeſtas moles ⁊ marmora tempus
Extremos veniſſe indos. qui littora cancro

Qui librę ſubiecta colunt Veniſſe ſupremos
Aethiopes. vbi ſolis ęquos in cornua ſurgens
Aegoceros verſo cogit diſcedere plauſtro
Membra trahens vix ęgra ſenex quater orbe peracto
Functuus ad ripas auus eſt appulſus ⁊ vncis
Saxa tenet manibus prebenſaq; elabitur alga
Illum inq; qui marte graui bella aſpera geſſit.
Impiger ⁊ primę exultans ardore iuuentę
Mox placido pacis ſtudio meliora ſequutus
Ocia compoſuit mores populiſq; redactis
Ad patrias leges morti conceſſit: ⁊ inter.
Cocyti verſatus aquas feſtinat ad aſtra
Ipſe vię moderator erit: tranabitis ambo
Poſt vbi perfecto traieceris ęquora curſu
Adueniam. coeliq; iterum te in luce videbo
Melliſluo gaudentem animo nec tempora longas
Illa moras facient. Tunc me de ſede reuerſum
Aetheris aſpicies lęto amplexaberis ore
Et tandem ęthereo mecum potieris olympo
Talibus anxietas iuuenis reſtricta ſubinde
Soluitur. atq; acres ſtimulos altumq; dolorem
Extenuans triſti mentem langore ſepultam
Erigit. ac tenebris curarum emergit opacis
Vt ſolet hybernis tandem de nubibus aer
Sopitis exire nothis cum vere tepenti
Martius Atlantem zephyris afflauit ⁊ hortos
Heſperidum. leniq; geluq; diſtemperat aura
Lęta magis fari iuuat. atq; informe iacentis
Scrutari telluris onus rerumq; latentes
Diſcere ſub terris cauſas. ⁊ paſcere mentem

Dulcibus alloquijs: animumqꝫ extendere circa
Naturę ſecreta altis adoperta latebris
Suſpiciens igitur proles ita regia fatur

Quarta queſtio de diſpoſitione rerꝫ creaturarum.

O Pater hanc maſſam informē ornatuqꝫ carentē
Et chaos iſtud inops lucis. nū credere dignum eſt
Abſoluiſſe deum vel contempſiſſe: repugnat
Tam celeri moles rudis ⁊ confuſa magiſtro
Patris opus natura recens nil pendere viſa eſt
Has tenebras. ⁊ in hoc ſeſe exhibuiſſe nouercam
Per ſituoſa cauis atqꝫ aſpera cotibus antra
Nox ęterna ſilet cruda atqꝫ immania ſaxa
Fruge carent: neqꝫ terrigenis animantibus vſum
Suppeditant. coeli radijs imperuia foetum
Ferre negant. ſed torpet iners ignauaqꝫ tellus
At contra ęthereos orbes ⁊ ſidera tanto
Lumine. tam eximia ſpecie. tam diuite cultu
Finxit vt hęc formę locuples opulentia matrem
Prodat. ⁊ in tanta pietas effulgeat arte
Quis decor aurorę: veneri quę gratia. quantus
Fulgor in aſpectu ſolis: noua luna venuſtis
Cornibus accenſam fraterno lumine frontem
Erigit: ⁊ pulchro graditur per ſidera vultu
Nocturno quę forma ioui: quis in omnibus aſtris
Splendor ⁊ ornatus: quot ſe via lactea flammas
Induit extremis oriens a finibus auſtri
Et gelidam prono quęrens erymanthida lapſu
In partum natura igitur foecunda priorem.
Segnis in hunc. ſteriles quaſi faſtidita ſub vmbras
Tellurem infelix opus abieciſſe videtur
Et raptam ex oculis coeco immerſiſſe baratro

Tum ſenior ſancta ora mouens primordia rerum
Jncboat: ⁊ veteres mundi reminiſcitur annos
Cum pater hanc molem coeli. terrę꜅. mariſq꜅
Conderet Archetypi ducens ab imagine mundi
Conta prius confuſa rudi produxit aceruo
Mox opus amplectens calefactaq꜅ viſcera flatu
Uiuifico penetrans ſyncęra ac lympida primum
Corpora diuinoq꜅ magis vicina decori
Suſtulit. hinc coelorum orbes molitus ⁊ aſtra
Jnde iterum meliora tulit flāmamq꜅ vocauit
Quam Phoebi germana leui circūuolat axe
Materiam rurſum ſubigens. qđ ſanctius hauſit
Mobilis aura fuit. quę fuſa ſub ignibus aer
Dicitur. ⁊ circum glauci maris ambulat ęquor
Quę ſupereſt maſſam humentē fluidūq꜅ liquorem
Et quaſi pingue lutum ſecuit. defluxit in vndas
Pars obſcura minus. pelaguſq꜅ impleuit ⁊ amnes
Altera pars tellus. quę pondere p̄ſſa ſub alto
Aequore delituit fuſo ſuper vndiq꜅ ponto
Sed pater humanum exilium fraudemq꜅ futuram.
Pręſago recolens animo ſuper ęquora tractam
Extulit. ⁊ pelago ſtatuit confinia circum
Littora. concedens vt cum vexantur ab auſtro
Longius excurrant fluctus ęſtuq꜅ refuſo
Excrementa abigant rurſumq꜅ reciproca verſo
Refluat vnda ſalo: poſitis in littore conchis
Scilicet vt vaſta mole exonerata profundi
Terra hoīm genus atq꜅ feras nemoꝛq꜅ virentum
Paſceret omnigenas ſtirpes. alimentaq꜅ iactis

Annua ſeminibus materna educeret aluo
Non ergo artificis vicium primordia mundi
Leſit: vt obſcurum hoc: generoſum euaderet illud
Hoc ars: hoc ratio: hoc operum natura popoſcit
Mente creandarum deus exemplaria rex
Seruat: ꝛ ęternis in ſe videt omnia formis
Et quo quidq; modo fieri: quo limite claudi
Poſſit. vt in rebus nunq̃ labatur agendis
Sub tellure vapor duplex telluris ꝛ vndę
Fumus vterq; leuis. rarum atq; volatile corpus
Aret hic vt tellus. madet ille ſimillimus vndis
Hęc infirma prius. viſuq; incognita. ſed cum
Sole calent agitata furunt. tum mōtibus alpes
Aereas quatere inſolitis: ꝛ viſcera terrę
Irritate graui impulſu reſerare cauernas
Eructare ſolent fontes. ignotaq; clauſtris
Flumina diſiectis: includere vallibus altos
Sępe lacus. ſępe ꝛ veteres reſtringere curſus
Amnibus: vt moles dederit conuulſa ruinam
Omnia quę ignarum credit miracula vulgus
Hinc rores: pluuięq; cadunt. gelidęq; pruinę
Grāmineis inimicę agris: ventiq;: niueſq;
Atq; boum vanos grando euerſura labores.
Adde cometarum ardores: quę bella minantur
Et regum interitus. adde ore tonitrua rauco
Adde procelloſis ſata fulgura nubibus. adde
Fulmineas iouis arma faces. ꝛ hiantia campis
Chaſmata proſciſſis. ſtygiam penetrantia noctem
At quia congreſſu in longo data copia fandi

Altius hęc repetam magni primordia mundi
Quinqꝫ cathenatis inter ſe viribus. vnde
Cętera quę viuunt viteqꝫ carentia ſenſu
Corpora fluxerunt. tellus. mare. ventus. ⁊ ignis.
Aether. ⁊ aſtrorum vires. ⁊ olympica virtus
Quattuor in pugnam coeunt elementa. modumqꝫ
Non habet ęterno flagrans diſcordia bello.
Perpetuum certamen agunt. opus omne caducum
Si coeli conſenſus abeſt. labor irritus omnis
Quem male fortunant aduerſo ſidera vultu
Sidera coniungunt radios. ⁊ lumina miſcent
Mille modis. nam mille modis ille arduus aſtra
Motor agens famulos operas diſpartit in omnes
Mars ignem. ſaturnus humū mare luna gubernat.
Jupiter aereos tractus. venus ignea cauſas
Allicit in coitum thalamis pręfecta maritis
Sol concepta fouens. coquit ⁊ maturat alendo
Mercurius conſumat opus. formaſqꝫ miniſtrat
Et vitas animantum omnis. animaſqꝫ minores.
At ſolus nobis animos deus ęthere ab alto
Inſpirare poteſt. animis ea gloria noſtris
Orbis imaginibus rerum ſtellatus ⁊ ignes
Quos lucere polo videt hinc mareoticus auſter
Caſpius hinc boreas. ⁊ cum ſublimibus alto
Aethere ſol decurrit equis ⁊ frigida quando
Subter humum gradiens tacitę fecit ocia nocti.
Viſcera terrarum ſubigunt. operamqꝫ creandis
Aſſidue indulgent. reparentur vt omnia. rebus
Ire polos natura iubet. modo ſidera torquet

Jn boꝛeam. mō in ęthiopes. moꝛa nulla citatis
Oꝛbibus. altrices penetrant ſola ⁊ ęquoꝛa flāmę.
Talibus armantem naſcentia viribus aſtra
Metantēq; domos ſupeꝝ proſperit ab vndis
Quarta oꝛiens auroꝛa deum. cum ſidera titan
Aureus octauo radijs accenderet oꝛbe
Hinc varie telluris opes. ⁊ gloꝛia frugum
Diuerſis diuerſa locis. Extrema relinquam
Externis. nonnulla obiter noſtratia tangam.
Tarnus aquas vehit auratas. inſignia docti
Moenia tolleti fulua tagus ambit harena
Adde locupletem ſicoꝛim. qui cingit ilerdam
Adde numantinę durium decus vrbis. ⁊ ipm
Aſtura ducentem gelidis e cautibus aurum
Nec te tranſierim populis quam fama duobus
Depoſitis feciſſe odijs obliuia Lethe
Hęc vada coeloꝝ radijs aff lata ſecundis.
Auriferos pꝛima ſoꝛbent ab oꝛigine fontes
Nec chalybū minoꝛ vſus aquis. nec Bilbilis amnē
Fama minoꝛ celebꝛat. q̄uis non aurea voluant
Flumina. ſed rigido marti famulentur ⁊ armis
Singula quid referam? labuntur in omnia flammis
Sidera mobilibus. ſubeuntq; per intima mundi.
Viſcera. ⁊ omne ſolum. latebꝛas ⁊ inertia ſaxa
Fruge aliqua inſignire parant. nec inutile tanta
Eſt in mole aliquid. ſeruit moꝛtalibus omne
Hoc opus. ⁊ deus ipſe hoī ſe accōmodat ipſum
Flecte oculos. ſquarroſa vides ⁊ olentia ſaxa
Jgne vbi concepto nebulas liquentią volunt

Sulfura vt aemathijs oriens ſcaptenſula ca mpis.
Fonte ſacer tepido genitus caua marmora ſubter
Curſibus increpitat longis liquor altius omnem
Extirpare potens morbum quo frigidus imber
Vertice dilabens ęgros circumligat artus
Labitur in lygures ꝛ cinctam montibus altis
Effuſis humectat aquis ꝛ nominat vrbem
Namqꝫ ibi ſuſpenſo riuus facit inclyta curſu
Balnea ſaxoſi clarum decus Apoenini.
Hic lapis argenti ſquamis armatus ꝛ auro
Aſper opes ditemqꝫ ſoli pronunciat aluum
Stellifer orbe ſuo qui continet omnia mundus
Vim occultam dedit his tenebris opulentia coelo
Exit. ꝛ omnipotens terras fortunat olympus
O regnum quod maurus iber iam ſęcula ſeptem
Iniuſtis premit imperijs maris ęquora circum
Herculei quanto pollet glębę vbere quantas
Condit opes tellus vbi longa volumina Bethys
Flectit agens humiles malcenſi a littore cymbas.
Hęc memorans gelidis ſenior ſub montibus ibat
Cum ſonitu puer inſolito perterritus inquit.
Heu quia nam fragor obſcuris immurmurat antris
Iam ne erebi ſumus in foribus Iam nunciat orcus
Illa horrenda Pater ſtygis illa ardentia tecta
Hoc ſtrepitu. padus eſt padus eſt audentius inquit
Ingredimur fines italos. ſub montibus altis
Incipit ꝛ ſaliens pręrupti e vertice ſaxi
Vnda abit in pręceps. fundoqꝫ illiſa per antrum
Mugit. ꝛ irrorat pluuiali aſpergine cautes

Quinta queſtio vbi deſcribitur Italia

Mox fugit italiam verſum. ferturq; citato
Amne per inſubres. adriamq; humilemq; rauenam
Montanis loturus aquis. ⁊ flumina vaſto
Multa ſinu adriaci laturus in ęquora ponti
Gallia pars prior italię ſuperiminet olim
Cognomen ſortita togę noua nomina gentis
Accipit a cultu ſcythicę. cui plurima toruo
Barba feri argumentum animi pendebat ab ore.
Tenditur ad lęuam magnis germania campis
Oceanum: boreamq; petens. vbi littora cimber.
Incolit arctoum longe porrecta ſub axem
Sed deus hoc latus italię circũdedit altis
Molibus. vt rhenus curſu violentus. ⁊ vnda
Pręcipiti rhodanus procul excludantur. ⁊ iſter
Nam coniuncta pado fierent tot flumina vaſtum
Aequor. ⁊ abſorptos tegerent maria vndiq; campos
Hic albę dictę a niuium candoribus alpes
In coelum capita alta leuant. de cautibus imis
Exiliunt magni rauco cum murmure fontes
Impleturi amnes rapidos. hinc larius ingens
Hinc vitreis ticinus aquis. hinc montibus altis
Olius erumpeus. ⁊ leni Mintius vnda
Ipſe ſatus patre benaco per paſcua ſerpit
Et Mantoa ſinu complexus moenia magno
Eridani ſe iungit aquis. vbi fama leonem
Vandalicas placaſſe iras. odiũq; tyranni
Hinc Ateſis ſyluis oneratus ⁊ abiete. rauco
Impete pręcipitat cęſo vada conſcia cimbro
Multijugo contra dorſo Apoeninus in auras

Aeditus. ⁊ longo fugiens per nubila tractu
Diuidit italiam. populiqꝫ vtrimqꝫ feroces
Circūhabitant. qua barbarico ꝑtunditur auſtro.
Sunt lygures. ſunt tyrrheni. forteſqꝫ latini
Gens regum diuumqꝫ ferax vbi martia Roma
Qua nulla vrbs toto dominata eſt latius orbe
Et campanus ager. cui veſtro a ſanguine reges
Imperitant vſqꝫ ad calabros ſiculāqꝫ carybdim
Qua videt aurorã fluctus agit adria vaſtos
Qua latus obuertit gelidis aquilonibus altum
Veliferas vehit effuſo padus ęquore puppes
Et ſinuoſa trahens flexis veſtigia ripis
Frugibus egregias opeꝝqꝫ laboribus vrbes
Alluit. alpina tumidus niue ſęuit. ⁊ irę
Impatiens fracto in virides ruit obijce campos
Nos eius comitamur iter. phaetontidas vndas
Iamdudū inſequimur. lati vada curua ſecundum
Liquimus emilium dextra. venetūqꝫ ſiniſtra
Sed iam conuerſo in montem deflectimus antro
Flamminiam ſubteruecti. collemqꝫ ſubimus
Vnde ruit ſaxoſa iugis claterna niuoſis
Hinc aponi fons ille vetus toto inclytus orbe
Qui meminit iactam Romano a Cęſare ſortem
Exit in euganeos colles. fluuiūqꝫ calentem
Sulfure porrectis in coelum e montibus haurit
Nec procul hinc etruſca vado corſena tepenti
Voluit aquas ⁊ fumifex pluit vndiqꝫ rorem
Flecte oculos. viden egreſſum de marmore fontem
Nitroſo ſale conditum: per ſulfura londum

Flectit iter. curſumqꝫ citans ſe accendit ⁊ ignem
Concipiens exit gelidos vbi felſina montes
Mittit ad Etruſcos auſtriqꝫ tepentis ad axem
Terra metalloꝝ genitrix. ⁊ mater aquaꝝ
Et theſaurus opum nutrixqꝫ vberrima frugum
Naturę genitale aruum. ſub principe diuum
Una ingens domus eſt mundus. tegit omnia coelũ
Latius. ⁊ magnis elementa amplectitur vlnis
Subcoelo minus ampla leues tentoria flammę
Aura maritalis thalamus. maris vnda cubile
Acta viri. tellus coniunx deus omnibus autor
Ipſe ſedens alta coelorum in puppe gubernat
Qualibet intorquens dextra oĩpotente carinam.
Quid eſt deus. Nam deus eſt immenſa: oĩ ſine corpore ſimplex
Una. ęterna. potens. vigilans: diffuſa per oẽm
Corpoream molem ratio. ſimul omnia quę ſunt
Quę in cauſis ventura latent: quę ſuſtulit ętas
Iam finita. in ſe cernens. ęquabile cunctis
Numen. ⁊ affectu vacuum. dum conderet orbem
Iſta maritauit. foetumqꝫ parauit ad omnem

Liber Secundus

Talia grandilo quo memorans audẽtius ore,
Umbroſum carpebat iter. cũ turba repẽte
Ingruit a tergo increpitãs. velut agmẽ aqꝝ
Quas boreas nimboſus agit. vel turbine rauco
Aphricus inſummos iaculatus fulmina montes
Subſtitit admirans ſenior. vultuqꝫ ſeuero

Cogitat. obſeruatq; oculis ac pectore firmo
Tam grauis euentum ſtrepitus Ruit ecce ferarum
Effigiem veſtita cohors. crebroq; coruſcans
Igne tonat. pars ora canum pars ora luporum
Porrigit in longos rictus. terga hiſpida. toruum
Lumen. et aſtricti lato ſub pectore ventres
Pubetenus. tortos caudę ſinuantur in angues
Et quamquam iuuenis tali duce et auſpice tanto
Innocuum cognoſcat iter tamen horret. et alto
Corda gelu tremuere pauens ex aggere ſeſe
Proripit extemplo. et viſu non ſuſtinet vmbras
Terribiles. raptoq; oculos inuoluit amictu
Et quorſum fragor iſte Pater. quid auernicus inquit
Hic ſibi vult chorus: atq; ferarum hoſtilis imago
Tum ſenior que tanta tibi veſania clamat
O vulcane: pios manes tam atrociter vrges
Quos pater vnius curſu trieteridis acto
Transferet in ſuperos Non ſunt mauri ve arabeſve
Quos rapitis genus eſt noſtrum. video ora liquore
Tincta ſacro. fideiq; agnoſco in pectore ſignum
Pignus habent coeli. nec ſunt ad pabula ditis
Progeniti. nuper noſtris cecidere ſub armis
Dum iacit excelſa contos eliberus ab arce
Parce pię genti Perſas prędare ſyroſq;
Immanes prędare Arabos. permiſſa furori
Illic lora tuo. quos non dignatur olympus
Luce ſua. procul eiectos concedit auerno
Non ſecus ac memorat aquilam detrudere nido
Pignora. quę nequeant acies attollere in orbem

Queſtio ſexta de natura demonum

Solis. ⁊ ętherei quibus eſt graue lumen olympi
His perculſa cohors vt contemplata decorum
Maieſtate ſenem. fugit pede concita verſo
Non ſecus ac dammę plębs indefenſa fugaces
Aut imbelle pecus lepores. cum forte leenam
Uel ſpartam videre canem. conuerſa repente
Pręcipiti dant terga fugę. preſſiſqꝫ ſubintrant
Auribus obſcuri nemoraſa ſilentia ſaltus
Tum ſenior dux ille chori furialis acerbus
Dum ſtabat iouis imperium. dum falleret orbem
Et venus ⁊ mauors. ⁊ cętera turba deoꝝ
Ante hoīm ſacro reparatam ſanguine gentem
Mulciber ⁊ vulcanus erat qui ſęua tonanti
Fulmina cudebat. Lemni regnator. ⁊ Etnę
Nunc rapit errantes aīas. quę corpore functę
Aereum per inane volant. comes additur illi
Antiquus niger ora ſterops. ⁊ faucę cloacam
Semper olens Brontes oculis ⁊ nare Pyragmon
Flāmeus. ⁊ clamans lato ferus ore Boaphon
Monſtra horrenda aīas gaudent terrere minando
Seu ſtagnum luſtrale petant. ſeu perdita regna
Ditis. ⁊ ęternis vlulantia tartara poenis
Nec ſolum hos crede in ſimiles exire rapinas
Quotquot erant olim falſi ioue principe diui
Agmina mille volant. cuneiſqꝫ per aera factis
Sorte datas gentes adeunt. hi pontica regna
Hi ſpoliant mauros. alij p̄dantur erembos
Aſſyrios alij penetrant: atqꝫ indica longe
Oppida nil tutum eſt. campos montanaqꝫ luſtrant

Concutiunt nautas. tempeſtatumq; procellis
Inuoluunt freta. tellurem populantur. ⁊ auras
Irati vento inuadunt: conuellere montes
Eſt animus niſi crudeles compeſceret auſus
Vis ſuperum terram rabies infrenis ⁊ omnes
Terrigenas iam pridem alto immerſiſſet auerno.
Quoad poſſunt ſcelus omne modis in pectora miris
Inſinuant docti varias effingere formas
Et quotiens opus eſt auras in corpora docti
Cogere mentiri ambiguis illudere verbis
His ex vrbe dolis prędam atq; ampliſſima toto
Furta legunt vi blandicijs ⁊ fraude potentes
Non aliter q̄ ſi hoſtiles populator in agros
Cum bellona fremit martiſq; licentia regnat
Miles eat turmiſq; hominum pecudumq; coactis
Exultans redeat faſtu in ſua caſtra ſuperbo
O Pater adiecit iuuenis. vetus iſta deorum — Queſtio ſeptima. ⁊ qui nā eēnt dij antiqui
Progenies hominum ne animę qui talia quondam
Nomina ſortiti vel forte potentior vlla
Spirituum natura fuit. num credere dignum
Qui reſponſa dabat delphis. Pęana fuiſſe
Quem latona ioui peperit cum virgine luna
Tunc auus. audiſti nobis cum naſcimur addi.
Par larium. genios etiam dixere latini
Hi mortalem hominem primo comitantur ab ortu.
Et ſtudia in diuerſa trahunt quod in hercule factum
Fingitur omnibus eſt nobis commune voluptas
Omnibus ⁊ virtus nobis certamina ponunt.
Hi duo ſunt genij quorum qui vicerit vmbram

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Poſſidet. ⁊ magno vebit in ſua regna triumpho
Nam duo regna deus ſtatuit coeleſtis olympi
Unum aliud terreni erebi ditiſqꝫ profundi
Regna ſuperna petit virtus inferna voluptas
Illuſtres animas quę poſt ſua fata relinquunt
Nomina magna putant homines alio quoqꝫ ſęclo
Poſſe quod in vita poterant. ideoqꝫ vocantur
Quādo aduerſa premūt. ⁊ quę ſuper aſtra feruntur
Inſignes pietatę animę meritiſqꝫ potentes
Magna valent. ⁊ opem poſſunt pręſtare vocatę
Sed quę regna adeunt plutonia in igne ſepultę
Aeternum ęgrotant. Hę ſi fortaſſe vocantur
Lar malus illarum vitę comes omnia doctus
Ingeritur ſimulans vmbram quę in vota vocatur
Et rude reſponſis hominum genus irretitum
Ambiguis ludit. ſic numina falſa recepit.
Credulitas humana. ideo miſeratus olympi
Rector ab hoc errore hominem poſt multa retraxit
Sęcula. ne ęternis premerent ambagibus orbem
Tartara ⁊ ammiſſa iam maieſtate fugati
Ex adytis ariſqꝫ lares reſponſa vetantur.
Publica vt ante dare. ⁊ verbis illudere vulgo
Sed tamen ingenijs acres vſuqꝫ periti
Moliri non pauca valent. ⁊ plurima nauant:
Probra per inſidias. hominiqꝫ imponere gaudent
Ergo infelices animas plutonides vmbrę
Corripiunt longiſqꝫ trahunt in tartara pompis.
Ad plutonem aditus patet vndiqꝫ. ⁊ vndiqꝫ ad aſtra
Spiritibus quibus ante chaos loca rector olympi.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Deſtinat hęc. tum prorumpens in verba repente
Cur paribus diuerſa animis loca rector olympi
Deſtinat hęc Alfonſus ait chaos ante creatum
Iuſticię ſi tanta deo cuſtodia mundum
Equali ſi lance regit cur iudicat ante
Omne operum fas atq; nefas. elabitur ergo
Cur labor meritum: fruſtra vigilantia fruſtra
Religio fruſtra pietas opera omnia fruſtra
Nec vicio vtilior virtus nec dicere paſſus
Plura ſenex hęc mortalis temeraria vulgi
Sunt commenta inquit. quibus exercentur ⁊ ipſa
Corda virum preclara pari circundata nube
Nunc quę ſcire hominem fas eſt Alfonſe docebo
Cętera cum coelo ſuperos intraris aperto
Clara futura. deus liber neq; recta volendo
Proſequitur. ſed recta facit: ſine lege voluntas
Illa ęterna illa omnipotens illa omnia verſans
Non agitur ſed agit. quicquid deliberat ęquum eſt
Humanas hucuſq; licet ſe attollere mentes
Altius antiquę ſcelus atq; ſuperbia matris
Talia per tenebras memorans audentius ibat
Cum puer ętereas animas deſcendere ad orcum
Concilio ⁊ coetu ſuperorum ac rege relicto
Indignum ratus. ambiguo ſic incipit ore
Vos Pater excelſo coelorum in culmine ſanctas
Qui colitis ſedes. animas vbi dulcia paſcunt
Ocia coeleſtes quotiens inferna relicto
Regna deo petitis triſtemq; venitis ad orcum
Interea coeline dapes conuiuia diuum

Queſtio octaua de prę deſtinatione.

Queſtio nona de beatitu dine

Perditis. ⁊ dulces vite interrumpitis annos
Paſtor ad hec Non ſunt que nos fecere beatos
Sidera. nec coelum. neq; dia relinquimus ora
Perpetuis foecunda bonis. cum labimur axe
Noſſe ſat eſt. qui nouit amat. pulcherrimus autor
Orbis. vt arcanum nos in penetrale recepit
Tum noua lux diuorum animis illapſa repoſtas
Ingenijs formas ſimulachra leuiſſima rerum
Diſijcit ⁊ raptas mentes attollit in orbem
Lucis inacceſſe. iubar immortale. quod ipſis
Coelitibus ſolis cum vult aperitur. ⁊ vno
Explicat obtutu q̄cunq; in corpore quondam
Scrutari voluere modis fallacib us vmbre
Nam deus eſt (Alfonſe tibi coeleſtia pando
Nunc arcana. nefas viuis. ac dite ſepultis)
Mundus. ab hoc qui ſub rerum fluxu atq; refluxu
Aſſidue fugit atq; redit. cadit atq; reſurgit
Longe alius. viuunt illic homineſq; fereq;
Terra: fretum venti. atq; ignes. ⁊ olympus. ⁊ aſtra
Et quecunq; deus mundi produxit ab ortu
Pluraq;. nam mundo diuina potentia maior
Sed nihil eſt illic titubans. mutabile. fluxum
Nam veluti ſi quis terrena animantia fingat
Ex auri ſplendore faber. vitamq; per artus
Influat. vna omni ſpecies erit aurea mundo
Non eadem natura tamen. diuerſa ferax
Diuerſa equoree ſobolis. diuerſa volantum.
Sic vbi in eterno viuunt animalia mundo
Omnia ſunt diuina. nihil quod deleat etas

Omnibus ora tamen ſua ſunt. neqꝫ tempora mõſtrant
Tempora ⁊ ętates rebus dare ſola voluntas
Et monſtrare poteſt. illic quodcunqꝫ futurum hic
Quod fuit eſt: iſtē illius tenuiſſima imago
Illic Troia manet ſimul expugnatur ⁊ ardet
Et tollit recidiua caput Modo fulminat atrox
Fimbria ⁊ interitus miserę nouus ingruit vrbi
Sylla inuat. ſtructiſqꝫ locat noua pargama muris
Inſequitur Meleager aprum Venabula Nemret
Vibrat ⁊ alcides lapithas domat ⁊ centauros.
Gręcia cum Perſis pugnat Pellęa iuuentus
Arſacidas expugnat adhuc: feſtinat ad indos.
Et metatur apud ſtagnantem moenia nilum
Naſcitur Aeſonides. pelagus noua nauigat Argo
Naue petunt Gades tyrij Salamina relinquit
Teucer ⁊ antiqui comites Antenoris alto.
Iactati ſubeunt phrygijs vada bethyca remis
Ammittit ſua Geriones armenta tricorpor
Bella gerit Poenus premit obſidione Saguntum
Roma tremit. ſcandunt ſenones capitolia Galli
Nauigat in libyam Dido Carthaginis altę
Fundamenta iacit. domito garamante ſuperbit
Imperio late miſſo: ſuper ęquora labens:
Cũ flãmis Romanus adeſt. deleta ſepulchrum eſt
Birſa ſibi gentiqꝫ ſuę. per gallica Cęſar
Regna furit iun ctis trabibus iugat ęquora Rheni
Vexat adhuc noſtros alacer ſertorius agros
Gentis ad excidium ſolyme Titus agmine magno
Tendit. ⁊ vltrices aquilas attollit in altum

Cingitur oceano tellus. medioqꝫ receptum
Ipſa ſuo oceanum gremio diffundit ad ortum
Solis. ad Andromadę ſcopulos. ⁊ amazonas vltra
Miſſus. ab Europa libycum diſterminat orbem
Et tractu maiore Aſiam. tria maxima mundi
Membra. ſuis etiam gelidę cum vallibus alpes
Et rigui fontes. iugiqꝫ perennia curſu
Flumina. ⁊ ęſtatis torrenti in gloria coelo
Sunt ſaltus. eſt omne auium genus. atqꝫ ferarum
Per campos armenta etiam florentia tondet
Paſcua. circundant aurę mare. ⁊ aera flammę
Quid deus
Et caua ſtellato tegit omnia machina mundo
Hęc deus eſt. ſunt iſta deus. deus omnia namqꝫ
Propterea deus eſt mundus ſine corpore. viuens
Semper. ⁊ ęternis in ſe hic habitauit ab annis
Cum veniunt illuc quodam quaſi montis ab alto
Culmine contemplatę animę ſpectacula mundi
Admiranda noui. ſiſtunt veſtigia. ⁊ omnes
It ſtupor in ſenſus. qualem ſi in nocte profunda
Natus ⁊ integros aliquis nutritus ad annos
Extemplo maria ⁊ terras ęſtate virentes
Et volucꝝ genus. ⁊ pecudes. hoīmqꝫ labores
Cernat. ⁊ ardenti titanem aſcendere curru
Conciperet. diſci ex minimis ſi ingentia fas eſt
Ex viſu conceptus amor quo tota repente
Mens accenſa calet. rapidis incendia flammis
Tollit inardeſcens ſemper magis. ignea tandem
Corda facit. velut vndatē proiecta ſub ętnam
Ferrea fruſtra bibunt ignes. atqꝫ ignea fiunt

Hinc noſtri dixere patres empyrea regna
Hinc coelos antiqua ętas appellat olympum
Nam flāmis atq; igne micant illa ardua mundi
Tecta. vbi coelicolę campis ſpaciantur apertis.
Hę menſę noſtręq; dapes. amor atq; voluptas
Hę opera. hę curę ſuperis. ex mente reuulſum eſt
Quicquid opum quicquid regni poſſedimus olim
Nec reuocare animos nec ſe cohibere facultas
Ut dulcem hunc ſtimulum mens inflāmata recepit
Mortales curę inſtabiles. quia nulla capaci
Res animo terrena ſatis. nec frena ſuperbos
Quadrupedes niſi dura domāt. tenet āchora magnas
Non niſi magna rates Nos numinis vna fruendi
Cura alto ligat ęternis in amore catenis
Hęc ſenior Proles iterum ſic regia fatur
Eſt aliud quod terrigenę mirantur. & ipſum
Me quoq; dum varios caſus & fata reuoluo
Incertum ſuſpendit adhuc Tu ſancte Sacerdos
Cui coelum cui terra patet. da ſcire latentem
Tempora quę tantum variat fatalia. cauſam
Cur mea ſub metum primę lanuginis ętas
Deſinit: in plures alijs extenditur annos
Ut Pylio de rege ferunt. qui ſęcula voluens
Jam tria quinquaginta altas ad pgama puppes
Duxit adhuc armiſq; bonus. patienſq; labor
Militię. facundus adhuc. nec mole ſenectę
Conſilij vel mentis inops: nec ſegnior ęuo
Annoſiq; patres mundi primęua recentis
Progenies cani ſeros videre nepotes

Et vetus ille auri diues ditiſſimus cui
Heſperijs quondam Rex Argāthonius oris
Et quem fama refert hyemes vidiſſe trecentum
Durum martis opus ſtrepitūq̨ ſequutus ⁊ arma
Gallorum ſub rege diu. quaſi federe facto
Cum vita. cum morte. ipſo cū principe diuum
Longam qui traxere moram. ſeroq̨ ſepulti
Innumeros videre ortus obituſq̨ suoꝝ
Sanctus Abel quaſi virgultum qđ vere tepenti
Soluitur in flores teneris euanit annis
In cunis alij primoq̨ in liminie vitę
Ac ſi poeniteat diuumq̨ hoīmq̨ parentem
Coepti operis reddunt animas. retroq̨ citati
Prolatos reuocant intra mundi hoſtia greſſus
Talibus orabat dictis recaredica proles
Cum ſic paſtor ait. coeli tibi debita poſtq̨
Regna puer. noſtroq̨ venis fruiturus olympo
Liberius tecum nobis licet omnia fari
Ille ſacer mundi vertex vbi ſidera viuunt
Semper. ⁊ accenſi ſeptem ſplendoribus orbes
Tanta valent ſup ęgra hoīm ⁊ mortalia mēbra
Vt morbos ⁊ fata ferant. noua viribus aſtra
Imbuit his pater ipſe. ſuam pręcellere tanta
Maieſtate domum voluit dum cogitat artis
Incorrupta ſuę generi monumenta futuro
Et q̄q̨ coeli arbitrio pręludia mortis
Sidera diſpenſent morbos. tñ auctor olympi
Cum libet auertit radios. prohibetq̨ periclum
Seuire in teneros foetus. vt debile gramen

Frondibus oppoſitis olitor defendit ab ęſtu
Vel ſi forte iuuat. dum coeli noxius ardor
Pręterijt. foeturam aufert. alioqꝫ reportat
Nam neqꝫ cum diri labuntur ab ęthere fluxus
Omne ſolum inficiunt. veꝝ loca certa furentes
Accipiunt coeloꝝ iras. intacta ſuperſunt
Plurima. quo ſi. diuum aliquem cuſtodia tranſfert
Protinus euadit labens a ſidere fatum
Non ſecus ac fragilē e flāmis ſubducere teſtam
Figulus. atqꝫ pater natum depellere ab ictu
Impendente poteſt triſtemqꝫ auertere caſum
Sed tn̄ effectus alios quoqꝫ ſemen ⁊ aluus
In ſobolem tranſferre ſolent: vt teſtea vaſa
Ignibus ex alijs aliaqꝫ vligine terrę
Accipiunt alios habitus. aliumqꝫ colorem
Hinc alioꝝ alij mores. diuerſaqꝫ ſurgunt
Ingenia. vt iunctę fingunt noua corpora cauſę
Et q̄q̄ membroꝝ animis natura repugnet
Et trahere inuitos ſecum nitatur in omne
Quod ſenſum delectat opus. tamen oīa mentis
Arbitrio. niſi ſegniciem ſectata relinquat
Imperij ſceptꝝ ⁊ regni diadema. geruntur
Ergo immortales animi terrena ſequuntur
Corpora. ⁊ a prima veniunt vligine rite
Gaudia. moerores. metus ⁊ ſine ſanguine torpor
Hinc ſtudia. hinc mores. ⁊ mille coloria ſurgunt
Vota per ambiguos hoīem rapientia caſus
Hic veneris ruit in furias. ſequiturqꝫ canoram
Terpſichoren. hinc ille furens Leandrius ardor

Nec medijs extinctus aquis. hinc ſeſtias Ero
Ebria Leandro percuſſa cupidinis auro
Terrificos alius conos marteꝫ ſuperbum
Quadrupedemꝗ agit in gyros haſtamꝗ trementem.
Vibrat ⁊ armatos fertur moriturus in hoſtes
Aeacida Telamone ſatus Salaminius Aiax
Talis Achilleides Pyrrus Priameius Hector
Talis ⁊ Aeneas patrumꝗ Alfonſe tuorum
Progenies attrita armis exercita ferro
Inueſtigat opes alius ſub diuite tecto
Viuit inops nec habet quod habet. miſerabile nummi
Mancipium. ſic argenti cumulator ⁊ auri
Craſſus. ⁊ improbior Craſſo qui vulnere graccum:
Seminecem aggreſſus plumbo caput enſe reuulſum
Farſit ⁊ affixum tereti circumtulit haſtę.
Sunt quibus eſt honor oē bonū ⁊ preſtantibus hoc ē
Ingenijs commune ſcelus Ciuilia ſurgunt
Hinc odia. hinc ardent Marij Syllęꝗ furores
Graccorum hinc fluit ambitio Catilina venenū hoc
Hauſerat. ⁊ tanto concuſſa eſt Roma tumultu
Lina iuuant maculoſa alios indagine cingunt
Omne nemus: prędantur aquas. per inania tendunt
Retia ſollicitant valles iuga flumina fontes
Hinc glauci cephaliꝗ labor: per luſtra ferarum.
Fulminat Acteon latratuꝗ omnia complet.
Hinc ſtructis captiua freti pecuaria clauſtris
Sergius ⁊ magnis Neptunum molibus arcet
Aedificant alij atꝗ trabes ruituraꝗ ſaxa
Aere iugant auroꝗ domos ⁊ murice pingunt

Jmmemores coeli atqꝫ ſui ſic omnia miſcent
Nullaqꝫ mortales opera intentata relinquunt
Aſtrorum inſidias deus ⁊ coeleſte venenum
Jn prolem ſęuire nouam partumqꝫ recentem
Non prohibet vitę quotiens iactura ſalutem
Fert animis. ⁊ enim parui mortalia pendit
Corpora perpetuas amat in ſua pignora mentes
Jamqꝫ tipbernatem tybrim peruſinaqꝫ ſubter
Jbant arua Pater cum ſic audentius inquit
Alfonſe audendum hic. Jouis eſt vicina profundi
Regia terrificus tenebrarum hic incipit horror
Nam triſtes vlulare animas mugire Baratrum
Audio ⁊ inuitis vada olentia naribus hauſi
Forſitan ingreſſu primo pauor irruet vmbras.
Cum cernes viſu horribile. ⁊ inania formis:
Ora ſub obſcuris gentemqꝫ errare ſepultam
Nil tamen eſt hoſtile. animę ſpaciantur. ⁊ annos
Mente putant veteres amiſſaqꝫ tempora voluunt
Hic tandem quod debuerant dum vita manebat:
Conuerſis in coelum oculis ⁊ ſupplice vultu
Se agnoſcunt: męrent ⁊ lugent ⁊ pectora tundunt
Horrori ſola eſt nouitas: famoſa per orbem
Regna erebi. quis non ſaltem ſemel omnia quando
Tutum credat iter. ſtudio inconceſſa videndi
Perluſtrare velit. ſtygiumqꝫ inuiſere mundum
Aude ergo. ac pręſenti animo loca ſingula ſerua
Depręhendes hinc eſſe deum ⁊ mortalia caſu
Non fluere incerto. fortunam ⁊ fata videbis
Jnualidis contra arbitrium conabitis ire

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ac iuſte puniri hominem. qui iura deumq;
Spreuerit. ⁊ q̄q̄ ſuperis dum veſcimur auris
Una habitent ſcelus ⁊ virtus. tamen omnia certis
Orbe alio dirimenda locis. fore premia laudi
Et delectum opeꝝ ac meritoꝝ examen habendum
Non procul ad lęuam frigens ⁊ ſquallida mortis
Sub ſoracte domus. cui dum regnaret. apollo
Pręfuit hirpini montem coluere ſabini
Manibus ⁊ diti ſacrum: ſoliti ire per ignes
Hirpini. ⁊ nudis calcare incendia plantis
Mortales hucuſq; licet protendere greſſus
Ulterius prodire nefas. vitalibus auris
Terminus hic. mors hęc ideo confinia ſeruat
Imperium extendens hinc vſq; ad limen olympi
Regna vbi luna ſuo mortalia terminat orbe
Ad dextram locus vmbrarum. quę flumine ſacro
Non lauere nefas primum. qui attollitur arcus
Ille ingens contra ſummoq; in limine flāmis
Lambitur atq; globos nebulaꝝ eructat olentes
Porta domus ſtygię: ſub qua Plutonia late
Regna latent vaſtis altę ſub ſidere librę
Preſſa voraginibus. ſquallentq; adopta latebris
Irremeabilibus regnata ſatanibus antra
Arctoę penetrant rupis latus hoſtia quinq;
Unde redundantes vbi compleuere lacunas
Quinq; ruunt amnes. ſpumanteq; egerit ęſtum
Illinc ſurda palus. iteꝝq; recurrit in auſtrum
Ima magis. magis ima petens cōuulſa reclamāt
Saxa: tremunt ſcabrę cautes. ⁊ flumina tandem

Tartaream penetrant cahos inſcrutabile noctem
His dictis mouere gradus. vt limina contra
Aſtitit Alfonſus gelidę male olentia mortis
Subſtitit: ⁊ tenebras oculis ſcrutatus inanes
Proſpicit excurſus piceo ſub fornice longos
Incertamqꝫ diem. caliganteſqꝫ receſſus
In medio accumbens ſuper alta cadauera monſtrum
Corpora lambebat fluido ſtillantia tabo
Monſtrum ingens. cui flexilibus frons orba colubris
Cingitur. effoſſi liquere ſedilia dentes
Concaua. truncatis deformia naribus ora
Oſtendunt inhoneſta caui duo verticis antra.
Occiput aure caret. gemine ſed vtrinqꝫ cauernę
Semper hiant. tetroqꝫ fluunt in pectora tabo.
Verticis os glabrum ceruix nodoſa lacertos
Nulla ligat iunctura humeris. ſine viſcere coſtę
Arida membra ſonant motu colliſa ſub aluo
Tecta ſepulchrales hydri poſuere cubantqꝫ.
In thorace cauo coluber nepa vipera buffo:
Stant famulę circum dominā pallorqꝫ timorqꝫ
Et dolor ⁊ peſtis. quę nigro armata veneno
Obuia tranſadigit lętalibus inguina telis
Alciden dedit ipſa neci qui vicerat hydram
Qui laphytas qui centauros ⁊ cętera monſtra
Atqꝫ tridentifero febris metuenda lacerto
Vulgatum ⁊ commune malum quod fortia ſternit
Corpora ⁊ extremis gaudens nunc ignibus ardet
Nunc tremulo contracta gelu ſtridentibus alget
Faucibus ⁊ quęrit frigenti incendia tergo

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Et tenuis ſine ventre fames. ⁊ ſemper hiulca
Fauce ſitis qua dum noſtris pro finibus olim
Belliger Orlandus mauros contunderet armis
Occidit. inuictus bello ſitis aruit ęſtu
Et laxata manus. plantas nodoſa tumentes
Nobilium morbus. medicos riſura podagra
Omne maraſmorum genus. ⁊ ſine voce ſynāche
Improba mordaci ſerpens prurigine lepra
Et caput inuoluens nebulis lęthargica moles
Ferreus. ⁊ medica ſopor incurabilis arte
Et mentagra cutem maculis variata cruentis
Et phlegethontęo veniens a flumine cancer
Dira lues populans artus liquor ignibus ardens
Et ſenium vitę occaſus. medicabile ſola
Morte malum. lux deficiens. contermina nocti
Succedit cui nulla dies. conſurgit in armos
Et cadit in pectus. rugis arat horrida membra
Laxa cutis. tereti male ſuſtentata bacillo
Corpora circūfert genibus titubantia laſſis
Innumerępꝫ alię. quę circum viſcera paſci
Aegra ſolent. hauſtiſqꝫ aīas excludere membris
Sunt etiam quę aconita legant in cotibus orta
Sunt q̄ lecta ferāt ſcythici ꝓpe Thermodontem.
Et ſtygijs imbuta vadis teſtudine ab alta
Gramina ſuſpendant. viroſi infamia ponti
Gramina: quis olim Medęa venefica matris
Docte ſcelus. necnon ithaci ducis hoſpita circe
Et veneris quondam furijs agitata caliſpo
In varios vultus homines mutare ſolebant

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hęc regina iubet ferri ad conuiuia regum
Cum genio indulgent. molli cum ſpumat biacho
Inter fumantes epulas. ⁊ viſcera crater
Inſidię. fraus. atq; dolus. lętalia portant
Hęc Xenia: ⁊ flauo circūlita melle voluptas
Prima miniſtrarꝫ verbis applaudit. ⁊ ora
Blandicijs aperit. plenoq; iugurgitat auro
Diſcerpi membratim homines congeſtaq; paſſim
Inteſtina. ſolum ſparſis late oſſibus albens
Et concreta luto ſanies ⁊ tabidus humor
Inuiſa atq; horrenda oculis ſpectacula prębent
Olfactumq; grauant. odor eſt teterrimus antro
Qualem buſta cauis ſpirant ꝯgeſta ſepulchris
Circū appenſa gerit piceis domus aſpera tolis
Scabra cruentatis olim mucronibus arma
Arma quibus fama illuſtres belloq; ſuperbi
Occubuere duces Mars implacabile monſtrꝫ
Dira lues hoīm. mortiſq; erebiq; miniſter
Triſtibus e bellis rediens ſuſpenſa reliquit
Sedibus his ęterna operum monumenta ſuoꝝ
Hic cernuntur adhuc priſca iouis arma gigantum
Cęde paleſtino dauidica ſanguine tincta
Spicula. troiano macedonica. perſica mędo
Attica thebano. ⁊ totiens Romana libyſſo
Scuta tot ⁊ phagos teretes. haſtaſq; abiegnas
Et tot amazonias tela inter parthica lunas
Fert paries. flauas quot habet noua meſſis ariſtas
Multa quoq; ex belli magno tranſlata tumultu
Quod populi heſperię longos geſſere per annos
Perfidiam contra libycam fraudeq; eliberam

Inſtrumenta necis vexilla. haſtilia. ⁊ enſes
Et galeę ⁊ clypei. ⁊ ſquāmis thoraces ahenis
In quibus agnoſcens maiorꝝ inſignia dextram
Suſtulit ⁊ dulci patrum lachrymatus amore
Hic quoqꝫ ſunt Alfonſus ait monumenta parētum
O pater Audenti. Mors ergo illuſtria facta
Non abolet. ſuperat virtus ⁊ gloria mortem
Tum ſenior nimirꝝ inquit poſt funera ſemper
Viuit apud ſuperos. ⁊ habet ſua p̄mia virtus
Sed quę mortales claris decora alta trophęis
Pyramides arcus. ſtatuas. ⁊ ſigna coloſſos
Saxea. componunt formis vel ahena ſuperbis
Una miniſtrarꝝ mortis depaſcitur ętas
Nam deus his dedit ętates. ⁊ tempora. virtus
Non habet ętatem: morti q̄z tempus ⁊ ętas
Certa manet. q̄ mox vt erit labentibus annis
Acta. cadet monſtrꝝ: ⁊ deformia membra fatiſcent
In cineres. ſimul ⁊ morborꝝ exercitus omnis
Euaneſcet. vbi flammarꝝ emiſerit vndam
Vaſtatricem orbis fracto deus vltor auerno
Hic ⁊ apud ſuperos igitur p̄clara tuorꝝ
Stant monumēta patrꝝ. exuuias en aſpice gentes
Vandalicę romę euictę. q̄ vicerat orbem
Hęc ſpolia e gallis. hęc eſt germanica pręda
En ſiculi maris. en ſardi. en Parthenopęi
Flecte oculos. hi ſunt libyci certaminis arcus
Iſta britannorꝝ ſcuta. hęc haſtilia maurum
Hęc tormenta acres numidę exercere ſolebant
Venit hic ex poenis aries Almanſoris ingens
Balteus hic geſtamen erat. quid cętera fruſtra

Connumerem. qñ ipſe vides ſaracenica tela?
Tinctaqꝫ ſęcloꝝ ſeptem ſudoribus arma:
Jamqꝫ tua de gente nouus bellator ad arma
Bethyca Ferrantes ꝓperat. iam accōmodat armos Ferrantes
Thoraci. caput ad galeas. ad tela lacertos
Afficit. ipſe arabos Auicennigenaſqꝫ nepotes
Vellet. vt elata pubes montana ſecuri
Eruit antiquas altis de rupibus ornos
Gentes aragonię ſurgit decus. imminet aphris
Urbibus. vt ſumma ſpeculans iouis armiger aura
Cum videt alituum turmas errare per agros
Jn gyrum natat. ⁊ forti iam pectore pugnam
Concipiens bello curuos accōmodat vngues
Jpſe potens vltor fidei mauortia vinclis
Colla p̄mit. maris ⁊ terrę dominator habebit
Regnū ingens ꝓcul extenſum. q̄d Achillea magnū
Hectora q̄d memorē? q̄d vlixem ⁊ neſtora dicam?
Maior hic. ad ſummos Auguſti aſcendit honores
Surgit ad imperium. victas puer iſte per vrbes
Juſticię ⁊ pacis mores atqꝫ aurea ducet
Sęcula. nudus adhuc paries quē cernis. ab ipſo
Expectat veſtiri armis: ⁊ habere triumphos
Heſperię. nemo ex atauis hoſtilia miſit
Signa tot. aut tantum mauroꝝ in tartara vulgus
Talibus in mortis valuis heroa futurum
Laudibus illuſtrant. venturaqꝫ tꝑa voluunt
Hinc via picentes. verſum ſe obliquat. ⁊ auras
Aſpicit excelſis vbi Murſia moenibus albet
Murſia. quam ꝓhibent alto ſub monte ſibyllam
Claudere. ⁊ ex adyto ſortes audire. profundo

Namq lacus piceo nigrantem gurgite lympham
Colligit. vnde ſolet magico incantata ſuſurro
Tollere ſe nubes. altoſq inuoluere montes
Et tonitru terrere feras. ⁊ grandine fruges
Perdere. ⁊ annoſas vento diſcindere phagos
Rupe ſub aerea ſcabris horrentia ſaxis
Hoſtia ſunt. quibus ingreſſos via ducit in vmbras
Tartareę ſimiles nocti. mox lucida tecta
Regales thalamos ſtrataſq tapetibus aulas
Inuadunt. vbi nympharꝫ chorus ore nitenti
Suſcipit intrantes. niueiſq amplectitur vlnis
Hic ſtygij inanes habitant docti ora virorꝫ
Atq puellares molli cute fingere formas
Ordiriq dolos. vmbris ⁊ imagine falſa
Hęc ſimulant. hoīmq aures ac lumina fallunt
Illinc ad tenebras erebi ditemq ſeuerꝫ
Eſt deſcenſus. habet famoſam herodias ędem
Sanguine tincta manus ſacro. comitata parentem
Filia ſaltatrix veteres in nocte choręas
Ducit adhuc. illis lemurꝫ ferus agmina Pluto
Mille dedit. q̄ mille modis vexare procaces
Non ſinerent aīas. ſaltuq per aera ferrent
Aſſiduo. tales pendit laſciuia poenas
Crudeles intus flammę crudelia carpunt
Pectora. nec requies animis datur vlla ꝑteruis.
Hęc vbi viſa ſatis. tandem ſe regia proles
Flectit. ⁊ aduerſę venit ad ſpectacula rupis
Intentaq tuens acie videt ire per amplum
Carceris vmbroſi nigro ſub fornice campum
Somniferis animas tenebris ⁊ nocte ſepultas

Hę q̄q̄ coelo careant ac lumine Phoebi.
Nil tñ id pendunt quaſi ſub teſtudine coeca
Nati ac nutriti infantes. qui lurida tecta
Eſſe rati ſibi perpetuam patriamqꝫ laremqꝫ
Inde putent exire mori. atqꝫ excedere vita
Tędia colloquijs abigunt. ſpaciantur in amplis.
Cryptaꝝ xyſtis ſub tofo ꝛ punice cocto
Plurima de mundi cauſis. de ſemine reꝝ
De coelo. coeliqꝫ vijs. de principe diuum
De virtute graui inter ſe ſermone loquentes
Hęc antiqua domus ſedeſqꝫ innoxia patrum
Quo deus exuta mortalis imagine formę
Venit vt inſontes aīas reſeraret ab orco
Id ſpacium tenebris ꝛ ſola nocte moleſtum
Ne locus ante frequens ſtacioqꝫ habitata colonis
Tot priuata dies ꝛ deſolata maneret
A ſenibus primis teneros traduxit ad annos
Qui labem ingenitam nullo abſterſere lauacro
Maximus aſſertoꝛ populoꝝ in limine chriſtus
Hoc ſua diſcedens preſſis veſtigia plantis
Liquit. vt ad veterem calcato in marmore Romam
Quę mōſtrantur adhuc. magno tūc agmine Pluto
Factus Atlantiadę monitis de principe chriſto
Certioꝛ. huc ꝑperans aditus occluſerat iſtos
Hic clamatum illud. veſtras attollite portas
Primates erebi. ſignum pedis aſpice ſancti
Quod puer vt vidit: tenerā reuerentia mentem
Et pietas ꝛ. relligio lacrimoſa repente
Mouit. ꝛ accliuis ſanctę dedit oſcula terrę
Iamqꝫ ꝑpinquabant foribus cum regia proles

Legit in excelſo ſignatum limine carmen
Juſticię vltrici ſacrum. febꝛuoqꝫ tonanti
Legit: ⁊ occultum gemitu exhallante doloꝛem
Lumina circūfert. centum videt vndiqꝫ poꝛtis
Agmina certatim ruere. ⁊ ſe infundere circo
Circus em̄ ſub monte capax. ⁊ maxima q̄dam
Area circuitu tangit tria limina magno
Moꝛtis. Limbi. Erebi. longo diſtantia tractu
Sed tn̄ hęc inter poꝛtis hiat vndiqꝫ tellus
Millibus. a ſuperis vmbꝛę quibus vndiqꝫ facto
Agmine certatim velut in mare flumina currunt
Huc oēs animę pꝛoperant. huc omnia tendunt
Sęcula ſpirituum pelagus tellure ſub alta eſt
Errant attonitę circum ꝑ inane tuentes
Si qua foꝛte viam inueniant nullūqꝫ videntes
Effugium. ſcopulis alte teſtudinis hęrent
Non aliter q̄ꝫ ſi volucres claudantur opaco
Foꝛnice. ⁊ extemplo inſolitis clamoꝛibus auceps
Obſtrepat adducto feriens caua tympana plectro
Ferrea marmoꝛeos attollit ianua poſtes
Fronte ſub excelſa ſaxoſę rupis ⁊ alto
Tecta ſupercilio poꝛrecti in coꝛnua montis
Flectitur. ⁊ circū piceos labentia poſtes
Sulfura ceruleo ſulcant ſaxa aſpera lapſu
Exurgenſqꝫ niger fluido vulcanus ab imbꝛe
Surgit in albentes luditqꝫ ꝑ aera linguas
Et latera elambens ſerpit qua labilis humoꝛ
Allicit errantes obliquo tramite flammas
Hac iter ad letheaꝝ ſtagna alta paludum
Atria pꝛima domus ſtygię patientia ſeruat

Nocte dieqꝫ vigil. cui q̄q̄ nomina vocis
Sint data foemineę. non eſt muliebris imago
Alcidę ſimilis facies. frons data. capillo
Nigricat impexo ceruix. cutis aſpera. pectus
Lato vmbone patens altos aſcendit in armos
Prolatumqꝫ toris ſurgit pubentibus: aluum
Contrahit. ignotum nullo genus indice ſexu
Hirſutum ſolidūqꝫ femur. trabis inſtar acernę
Tibia in ingentes talotenus hiſpida plantas
Deſinit. horreſcunt denſis fruticantia ſetis
Brachia trita manus longęuo incalluit vſu
Effigies procera. grauem de robore ferri
Lęua tenet contum. mota vocat agmina dextra
Stentoreo clamore tonans. regnator olympi
Sciret vt intrantum noxas ⁊ nomina finxit
Diuino claram ingenio. viſuqꝫ potentem
Perſpicuo. cui non aquilę q̄ pignora ſoli
Obijciunt non ſe valeant componere lynces
Huic geminę comites. ſpes ⁊ metanoea doloris
Conſcia perpetui. culpę memor ardet amaro
Aegra aīo. lugens oculos humore rubentes
Soluit inexhauſtos. ſedet inter limen ⁊ aulam
Sordida triſtis. inops ⁊ amictu flebilis atro
Hęc ſcelerum faſces a pretereuntibus vmbris
Accipit inſcriptos autoꝝ nomina ⁊ vrbes
Diſtinctoſqꝫ locis quo quilibet ordine tranſit
Soluit. ⁊ annitens noctem irrequieta diemqꝫ
Cudit. vt armoꝝ fabri in fornacibus altis
Celtiberi: calybeſve ſolent ꝓpe bilbilis amnem
Aut vbi dura gelu ſtringit vada pontus iniquo

Ictibus aſſiduis ſcelera extenuata fatiſcunt
In cinerem qui dum tracti labor acris vndam
Euomit expulſus flatu euaneſcit anhelo
Nam bonus humanę genius cuſtodia vitę
Tartareas contra inſidias ⁊ bella ſatanum
Aeternus cum victa premit iam lumina ſomnus
Omne legit fas atq; nefas. ſic rector olympi
Juſſit ⁊ in geminos redigens ligat omnia faſces.
Atq; animę tradens hęc ſunt tua cetera dicit
Sunt aliena: quibus dictis inſcribitur omne
Corpus: ⁊ apparet proprios ſcelus omne per artus
Furta manus morteſq; gerunt ⁊ cętera membra
Quod fecere nefas animi inſtrumenta maligni
Altera (ſpem dicunt) facili minus hernica vultu.
Accipit intrantes· verbiſq; hortatur amicis
Hęc memorās Que vos animę dementia veſtri
Reddidit immemores. iterum ne occumbere loeto
Forte timor ſi corporea calligine preſſę
Ignoraſtis adhuc veſtrum modo corpore functę
Antiquum ſcitote genus. veniſtis ab ipſo
Patre deo. nihil in vobis mortale relictum eſt
Vita placens fuit exilium. moribundaq; membra
Carcer erant nunc exilio nunc carcere fracto
Vos pater in patriā reuocat. ſcelus igne cremandum
Quod fuit ęterno pietas breue fecit· ⁊ amnes
Tranſtulit ad noſtros quia vult ſine labe reuerti
Has igitur poenas immo hęc medicamina poſtq̄
Pertuleritis erit vobis conceſſus ad aſtra
Curſus ⁊ ad coelos iter inuenietis apertum
Hęc docuit germana fides quam rector olympi

Voce ſatam miſit genus ad mortale regendum
Fidite ſuccinctum poena eſt habitura dolorem
Expectata ſalus nullo cui terminus quo
Panditur atqꝫ bonum ſumma immortale voluptas.
Talibus aſtantes ſuggeſto affatur ab alto
Spes animas: quas diua manu patientia ⁊ ore
Conuocat horrenti ſtagni luſtralis ad vndam
Nomine quamqꝫ ſuo: portiſqꝫ immittit ahenis
Audit Alfonſus coeco acclamatus ab antro
Cui ſenior: vocat ecce vocat te ianitor orci.
I puer. I coeli paucis eme regna diebus
I felix. ⁊ auum reducem ſaluere iubeto
Ille ſenis genua amplectens lamenta mouebat
Suppliciter lachrymiſqꝫ per ora fluentibus inquit
Quas tibi ſancte pater grates pro munere tanto
Premia quę tibi digna feram? tu ducis ad orcum
Tu mihi per noctem horriferam tenebroſa per antra
Solus ades tu arcana altis abſcondita terris
Tu coeli ſecreta doces. tua maxima poſtqꝫ
Tam facilem mihi te fecit clementia rurſum
Pauca orare animi anxietas hortatur ⁊ vrget
Ad ſuperos rediens pete regna ſororis Eliſę
Necqꝫ laborantem in penis per ſomnia fingas
Et fieri mihi ſacra iube miſerabitur vmbram
Euigilans germana meam. memorare parenti
Nil opus eſt nati ęrumnam ſatis illa ſuperqꝫ
Se macerans noſtri memor eſt. immo omnia fingas
Lęta illi. curiſqꝫ ęgram lenire memento.
Ad ſuperos autem cum veneris omnia diuum
Limina concilia Alfonſo. curſuqꝫ peracto

('Namqꝫ ſcies qñ abluero ſcelus igne piandum)
Labere ſancte pater coelis. iterumqꝫ venito
Jamqꝫ vale ⁊ regnum heſperię. patriamqꝫ ſaluta
Dixit. ⁊ ad dextrę prono cadit oſcula vultu
Annuit his vltro ſenior. ſeqꝫ affore iurat
Spem facie cumulans alacri. ⁊ ſermonibus amplis
Hortaturqꝫ viam vadat. tamen ille moratur
Atqꝫ gemens o diſceſſus crudelior inquit
Morte mihi ignotas rapior deſertus in vmbras
Te pater hic. tecũqꝫ abiens mea gaudia linquo
O ſaltem memor eſto mei. p̄cibuſqꝫ iuuato
Si q̄d apud ſuperos lachrymę ⁊ ſuſpiria proſunt
Tandem abit ora rigans fletu. ⁊ ſuſpiria fronte
Sępe trahens verſa. prēmqꝫ ducemqꝫ requirens
Luminibus madidis. veluti cũ excepta lupoꝝ
Inſidijs fruſtra abſentis ballatibus agna
Implorat paſtoris opem. matremqꝫ relictam
Inuocat. illa feri rabiem p̄donis auaram.
Deteſtata. aīo ſobolem miſeratur amaro
At ſenior loca iam ſuperis vicina tenebat
Coeca per antra volans. volucriqꝫ fugacior euro
Jam ꝓcul ętherei iubar aſpiciebat olympi
Cum lachrymans Alfonſus adhuc trāſlimina ditis
Ibat. ⁊ ingreſſus multa inter millia faſcem
Primum rite offert rigidi cenſoribus orci
Cenſebant tum forte vmbras Arethuſia virgo
Atqꝫ Agathe mites animę Trinacrides ambę
Nam neqꝫ qui p̄ſunt erebo. ſimul oīa curant
Pręfectura vices habet ⁊ ſua tempora ſeruat
Suggeſtum ſublime tenent: faſceſqꝫ ſolutos

Acribus inſpectant oculis. Metanoea ſubinde
Colligit attritu domitura piacula multo
Inſpectis igitur meritis inſignibus vmbras
Afficiunt cerijs que cum videre miniſtri
Nam ſemper rapturi animas cenſoribus aſtant.
Ad loca vt indicium faciunt inſignia raptant
Alfonſum vetuere rapi: ſed cura nepotis
Aſſeruatur auo reducem quem in littore cernunt.
Signatus puer ingenti declinat ab vnda
Plebis ⁊ a ſtrepitu lemurum ſine lege furentum
Suſpicienſq̧ videt demiſſam e rupe per vmbras:
Tergeminam triplici paſcente chryallide flammam
Lampada lucere: ⁊ patientem in marmore chriſtum
Et ſeriem triſtis caſus monumenta nefandę
Noctis: ⁊ Herodis nugas. confuſaq̧ gentis
Jurgia ſacrilegę: ⁊ decentem iura Pilatum
Et caiphanteas fraudes ⁊ falſa volentem
Dicta ſubornatis defendere teſtibus Annam
Atq̧ cruentato circum labentia ſaxo
Uincula myrrhatos latices menſamq̧ caducamq̧:
Et romana latus tela ingredientia ſanctum
Procidit in genua. ⁊ ſupplex ab imagine pendens
Perlegit inciſum poſtremo in margine carmen
Non erat ante. viam deus hanc ad ſidera fecit
Surgit ⁊ auerſus latum circumſpicit ęquor
Admirans ſimul atq̧ dolens. auditq̧ ſonantem.
Flammarum crepitum. quali e fornace profunda
Saxa igni torquēte crepant. fragor vndiq̧ ⁊ ardor
Coecus. ⁊ obſcura rutilant incendia luce
Non aliter q̄ cum media inter nebula nocte

Luna nequit claros terris oſtendere vultus
Stat dubitans. atqꝫ attonito pauet anxius ore
Neſcit iter. re cuncta putat maiora ꝑ vmbras
Ecce ſenex modo tranſmiſſo digreſſus ab orco
Inſtaurabat Auus fractas in littore vires
Qui caput attollens. ⁊ eū miſeratus vtrumqꝫ
Sic deus affuerat. nati cognouit in ore
Ora patris. ſubitaqꝫ appellat voce nepotem
Alfonſe ingeminans noſtro ſate ſanguine ſalue
Proſilit hęc referens. artus pia cura labantes
Adiuuat. ⁊ iuuenem lętis amplectitur vlnis
Signa magiſtratus legit. ⁊ ſibi facta poteſtas
Ut viſa. in lachrimas fluit. ac rigat ora nepotis
Fletibus. ⁊ nequit affectus explere tuendo
In puero genus omne videt. reminiſcitur oēm
De regibus hiſpaniaꝝ
Progeniem ⁊ magnos antiquę gentis honores
Res aīo patrię ſubeunt. ſubit equore cinctum
Gaddir. ⁊ extremę gades. ⁊ nobilis iſpal
Corduba pręſtantū genitrix foecunda viroꝝ
Barcilon. ⁊ lęte quę dat cognomina terrę
Tarraco ſcypiadū labor. atqꝫ fidele ſaguntum
Pompeloqꝫ ⁊ cultis formoſa valentia campis
Et ripis vicina tagi locupletis vlyſpo
Hęc tacito ſecum ore putans pellęa ſubintrat
Proxima littoribus. quo ſtyx irata frementi
Procipitur curſu. ⁊ ſpumantem porrigit ęſtum
Ore diu poſtqꝫ defixus in ora nepotis
Tandē in ſe rediīt compos lingueqꝫ animiqꝫ
Ingemit. ⁊ verſo in coelum ſic incipit ore
O dulcem fauſtamqꝫ diem votiſqꝫ vocatam

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Supplicibus: q̃n hic aliquem de gente meoꝝ
Cernere ⁊ affari caſuſq; ⁊ fata nepotum
Tandem ſcire datum Fateor tibi nate. ferebam
Aegrius hoc ꝙ ſolus eram. ꝙ nullus ab orbe
Nuncius heſperio. ꝙ coeca atq; inuia clauſtra
Mitius (agnoſco dementia numina) mecum
Nunc agitur Tu nate mihi via prima ſalutis
Jam tecum ſtygias iterum tentare paludes
Non metuit longis effoeta laboribus ętas.
Nulla grauis mora. nulla poteſt via longa videri
Difficiliſve aditus. lęti tranabimus ambo
Et duce me vada tuta leges. facilemq; natatu
Quam diui docuere. viam per ſtagna videbis
Eia age. quid ſuperi tractant: q̃ bella per orbem — Queſtiones aui
Quę patruo fortuna. tenet qui proxima gallis
Ac pyreneis contermina montibus arua
Ferrantes ſatus Alfonſo qui regna recoepit
Parthenopes fatis regna inuoluenda ſiniſtris
Quid molitur: adhuc pietas antiqua meoꝝ
Meſequitur. curant etiam mortalia manes
Sic auus: ⁊ contra iuuenis ſic regius orſus.

¶ Liber Tercius

MAgna rudem pietas ſuperꝝ miſerata iuuentã
Dũ mihi regnãti puero breue labitur ęuum
Dona dedit. q̃ cũcta foret nũerare moleſtum
Sat tria. quę poſtq̃ melius poſt fata recoepi
Judicium. maiora puto percurrere tecum
Sancte pater. grates igitur debemus olympo

In primis q̄ morte graues preuenerit annos
Nec ſceleri aſſueui. ſed tum mortale reliqui
Hoſpitium vite ambigue cum noxius ardor
Surgeret etatis: fieretq; nocentius euum
Jam fidens ſibi: iam ſpretis infrene magiſtris.
Scis patrie mores. ſcis tempora plena malorum
Scis iuuenum quotiens coepit regnare libido
Ingenium labi ꝛ fieri in ſcelera omnia pronum
Preſertim cum nulla timor peccata coherceat
Cum trahit arbitrium leges. quo regia morbo
Maieſtas languere ſolet: ſic factus adulter
Maximus ille pater vatum ſi dicere fas eſt
Cui deus a pecudum caulis ad regna vocato
Scire dedit fata ignotis abſcondita ſeclis
Sic a fratre ſoror ſtupro inceſtata nefando
Sic ſalomon poſt templa deo fundata triformi
Turpiter in luxus ꝛ numina vana deorum.
Degenerat. tanta ingenij preſtantia forme
Succubuit tam paruo ingens ratis obruta vento
Quod mihi mox vita functo per concaua terre
Viſcera per coecos aditus audentius orbe
Lapſus ab ethereo comitem ſe prebuit vſq;.
Limen ad hoc curaſq; graui ſermone leuauit
Quod modo cum ſtygias opus eſt trannare paludes
Tum pater occurris. qui me tam dulcibus vlnis
Accipis vt ſupares ipſum pietate parentem
Dixerat ille mihi veniens ſic eſſe futurum
Et quod maius eo nobis ſemel eſſe notandum
Barcilon ꝛ riguis genioſa valentia campis. De rebus hiſpaniarum
Pingue ſolum leti colles hiſpanica tempe

Stirpe tua ſceptroq; tui gauiſa nepotis
Ocia ſopitis tandem concorditer armis
Morte mea. duceſq; trahunt ſine litibus annos
Namq; ego dum procer me coniurata repente
Seditio regem ſtatuit. per iberica regna
Belli cauſa fui nolens. nam foedere fracto
Diuiſum imperium magnos extollere motus
Coepit. ⁊ irarum ardentes accendere flāmas
Non ſecus ac freta diuerſis ſpumantia ventis
Cum niger inuaſit turbo. fremituq; ſonoro
Colluctantur aquę. ſonat ęther. ⁊ ęquora grando
Verberat. arrectoq; ferit mare littora fluctu
Vt nolens peperi. nolens ita bella diremi
Gloria Ferrantis tūc ⁊ labor inclytus armis Ferrantes
Enituit primum. ⁊ q̄uis inimica moueret
Signa in me pro fratre. tn̄ quia gloria ⁊ ardens
Laudis amor pluſq; teneris vſu euenit annis
Non odium iuuenili aīo. non cura nocendi
Calcar erat. fieri ludos non bella putabam
Adde ꝙ vt noſti pater. hęc non ſponte gerebam
Bella. ſed impulſus (quid em̄ puer auſit) amaris
Circūſtantum animis. velut actus verbere turbo
Parthenopen dominam pelagi. campanaq; regna
Ferrantes quem dicis habet. per iapygis arua
Imperat ⁊ fines late ditionis ab ętna
Ad pręneſtis agros: ⁊ amęni tyburis arcem
Porrigit attingens latium. danaeaq; rura
Filius ⁊ ſocero' felix ⁊ coniuge. fauſto
Noīe auum referens italis Alfonſus in armis
Fulminat. ⁊ nulli regum virtute ſecundus

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Alfonſus.

Imperium auguſti iam maieſtate gubernat
Iſtius vt perhibent ventura e ſanguine virgo
Auſonides virgo ante omnis pulcherrima nymphas
Nubet ad inſubres fatis Iſabella ſiniſtris
Namqꝫ patris primum mox exanimanda mariti
Funere. fraternos obitus (crudelia pluſqꝫ
Ferre queat pectus tenerum infortunia) planget.
Ah miſeranda parens in te lamenta redibunt
Erigones in te halcyones querimonia ſurget.
In te populeas referet fortuna ſorores
Vnaqꝫ tot nuruum ſortem experieris acerbam.
Vincet onus graue moerorum conſtantia ſexu
Fortior. ⁊ caſu virtus excelſior omni.
Fama quidem fuit. ⁊ famę male cognitus auctor
Difficile Alfonſum paucos genitore ſepulto
Regnaturum annos. proliqꝫ obſeſſa repente
Regna relicturum. proli. cui bella gerenti
Gallica: maturo ſuccedat auunculus quo
Publicus hic rumor. ſeu ſint oracula diuum
Seu doceant ſi caſtra. volans ea fama per orbem
Elatio vt memorant noſtras peruenit ad aures
Chriſtigenas Otomanus atrox premit. Ellade capta
Imminet Italie. per Lapidis atqꝫ timaui
Arua petit venetos. tremit Adria Roma ſenatum
Cogit: ⁊ inualidis anus eneruata lacertis:
Defendendo malos vocat ad ſua regna nepotes
Vt quondam pelagi ſub Deucalione redundans
Illuuies ita nunc terram ſcelus occupat omnem.
Rara fides eaqꝫ ęgrotans infirma labanſqꝫ.
Hoc caput iſta mali ſemper creſcentis origo

Debilitat vires animoꝝ. ⁊ pectora frangit
Prętereunt anni. ſubeunt noua ſęcula morum
Colluuies in maius abit. ſeniumq̧ libido
Non timet. ⁊ mūdo ſcelus arreſcente vireſcit
Talia dicentem ſubito circūſtitit ardor
Aureus. arſerunt imas ingreſſa medullas
Gaudia. ꝑmulcent alacres ꝯcordia flammę
Moeror abit gliſcunt animi nō amplius vmbras
Non ignem. glaciem ve timet. non rauca boatu
Fulmina terrifico. q̇bus indignata furentum
Laruaꝝ rabies latum ſuperintonat ęquor
Unde ait. hęc tam lęta pater mihi labitur aura
Quę noua lux auxit vires: q̄ tanta voluptas
Suſcitat affectam ſubita dulcedine mentē
Tum ſenior. ſuperis vbi ſol cadit atq̧ reſurgit
Jam tibi ſacra dies a funere ſeptima lucem
Primam aperit. venus orta faces accendit ad aras
Explicat auratos calices ⁊ liba ſacerdos
Nigraq̧ in albentes profert oraria menſas
Ad templum parat ire ſoror lugubris. ⁊ atro
Ueſtitu magis alba pio tibi murmurat ore
Relligio mouet vna oēs. longiſſima patrum
Fratre venit cū rege cohors. multo igne coruſca
Templa ſonant Requieq̧ altis tibi vocibus orant
Me quoq̧ (nam pietas primū tibi morte recenti
Debita. gentiles non ꝑterit in memor vmbras)
Ac noſtros quos orcus hꝫ: noua februa tangunt
Hęc hoies quotiens iterant libamina vel cum
Aere iuuant inopem vel numina ſancta ꝑcantur
Aut auido minus indulgent obſonia ventri

(Queſtio. xi de ſuffragijs mortuoꝝ)

(Sic deus edixit) tali perfundimur aura.
Diuinam ſentimus opem. miteſcit auernus
Exilium decreſcit. habent feſſi ocia manes
Feſta dies onus omne leuat. licet oīa fari
Et ſalibus moeſtus erebi compeſcere luctus
His diuina modis pietas poſt fata ſepultos
Adiuuat. ⁊ triſtes orci non deſerit vmbras
Propterea ceſo rediens Machabeus ab hoſte
Immenſum ſolymas argenti pondus ad arces
Miſit. opem ſocijs qui cū virtute ſupmam
Clauſiſſent pro lege diem. veſtigia tanti
Sancta ducis ſeri non dedidicere nepotes
Ecce procul ſulcans auras argentea flamma
Emicat. ⁊ lento deſcendit in ęquora lapſu
Sicut apud ſuperos quotiens in nocte ſerena
Stella cadit longo ducens iter igne coruſcum.
Ecce nouum picęa lumen teſtudine lapſum
Lambit aquā. viden vt lapſu ſup ęquora ſerpens
Porrigitur longo: ſplendorē ammittit eundo
Iam credi ſcintilla poteſt. viſumqꝫ fatigat
Occidit. officio functum per inane receſſit
Crebra ſuis veteres ſilicernia manibus olim
Suppetiaſqꝫ dabant: nunc nulla aut rara feruntur
Orgia. detractis ſordent mantilibus arę
Funeribus deſunt lachrymę. dolet impia ſumptum
Non obitum proles. irrelligioſa ſepultis
Poſteritas tenui ⁊ rara pietate parentat:
Hinc inopes viduęqꝫ aīę vada liuida circum
Errantes aditum ad ſuperos ⁊ limina nuſqꝫ
Inueniunt erebi. fruſtraqꝫ feruntur in orbem

Deluſę labirynthęis ambagibus orci
Sic auus ⁊ iuuenis ſurſum mentēq; oculoſq;
Attollens hoc dulce illud tellure ſub alta
Quod fore dicebat veniens. Audentius. inquit
At nunc ſcire datum Sed tu pater ocia quando
Lęta dies nobis facit. ⁊ licet omnia fari
Dic age qui ſperant aīas poſt fata reuerti
Poſſe iter: ſeſeq; ſuis oſtendere rurſu m
Deſipiunt? An forte erebus ſinit ire ſepultos
Arbitrio quocunq; ſuo: Cum mente reuoluo
Quot deus inuolucris. ⁊ quanta ambage viarꝫ
A coeli aſpectu ſtygerem ſubmouerit orcum
Cum ſcabros ſilicum ſcopulos ⁊ ahena recordor
Limina. ⁊ exciſos ęterno in marmore poſtes
Vix iter ad noſtros auſim ſperare penates
Tum ſenior licet hoc inquit tam immane baratꝫ
Terrificumq; chaos nobis abſconderit aſtra
Coelicolę tamen iſtius cuſtodia regni
Cum pręſtare vident. certos ſua limina adire
Nil prohibēt. ⁊ nos in agenda negocia mittunt
Sed manes in vitam iterum reuocare ſepultos
Non ſuperum ſed prīs opus qui condidit orbem
Ipſe ego cum grauibus bellis inuolueret oēm
Seditio heſperiam. repetens diſcordia regna
Vix potui exanimis eradicare Megęram
Accendentem odijs populos ⁊ regia corda
Nube latens regum ac procerꝫ conclauia adibam
Conſilijs occulte aderant: ſub nocte ſilenti
Obijciens ſimulachra animis. ſuadentia pacem
Somnia fingebam. tandem tuus auſpice tandem

Queſtio. xij de reditu aīarꝫ ad ſuos penates

Me genitor belli autorem cauſamq; maloꝝ
Abſtulit. ęterno fremerent ne regna tumultu
Ne conſanguineos reges in vulnera ſemper
Mars traheret. multis datus eſt pro millibus vnus
Aluarus. ipſe animis ſtimulos dabat. atq; venenū
Et veluti excîſis quotiens radicibus arbor
Aruit. ām̄ittunt ramoſa cacumina frondem
Sic ſimulac fuit excluſus vitalibus auris
Aluarus armoꝝ ſtrepitus cecidere per oēm
Heſperiam. pax atq; quies egreſſa repente
Venit ad ętnęas tyrijs a gadibus vrbes
Tunc tuus ardenti gladio metuendus ⁊ haſta
Ibat in arma parer bellacis achilleos inſtar
Et puer Henricus primus erat Hector in armis
Sic igitur ſancto pacem dum ꝓſequor aſtu
Ferrantes In Coſias deueni arces: vbi paruulus infans
Ferrantes erat in cunis. ſub murice. ⁊ auro
Regia Ferrantes ſoboles. ſata ſanguine fratris
Qui quondā rege extincto ſine prole recepit
Lora valentini gallis contermina regni
Ipſe patri tutela tuo me corpore functo
Fida fuit. regnūq; diu moderatus in armis
Claruit. ⁊ tandem iuueni inclinatus adulto
Reddidit imperium maius q̄ acceperat Ergo
Audita hac pietate vrbes populiq; valentes
Delegere viꝝ. regniq; in ſede locarunt
Hinc genus Alfonſo. patrijs q̄ egreſſus ab oris
Venit in italiam campanaq; regna ſubegit
Ora tuens igitur generoſę infantia prolis
Obſtupui: atq; diu ſuſpenſus ab indole tanta

Mirabar q̄ȝtum puero indulſiſſet olympus
Venturoq; domus noſtrę exhilaratus honore
Talia dicta ſuper picta incunabula fudi
Creſce: puer. forteſq; veni bellator ad annos
Quā primum galeę patiens caput. induc ferꝛ
Cinge latus gladio. teretē citus arripe phagum
Nec mora. bellatoris equi ꝑme calcibus aluum
Et Machometęam gentem crudelibus armis
Obrue. in immanes ppl'os ſobolēq; cruentam
Impietas eſt eſſe pium. ne parce ſupbum
Debellare genus quo noſtra ſuperſtite languet
Tabeſcitq; fides. coeloq; illudit auernus
Barbarus Almanſor crudo de ſanguine cretus
Terrigenę Antęi referens alto ore gigantum
Corpora vaſta ferox libyę regnator erembos
Finibus ex arabis Pſillos. garamantis. ⁊ omne
Maſſylum nomadūq; genus contraxit in vna
Caſtra. ⁊ in hiſpanos tanto ruit agmine campos
Dumq; parat manibus rabies infrena cruentis
Callaici ſacros cineres violare ſepulchri
Ecce fragor nimboſus adeſt. ⁊ ab ęquore turbo
Templa ſubit. ſpoliatę arę. tremuere columnę
Et fulmen de nube tonans ſplendore ſepulchꝛ
Circuit ignifero. ſęui quaſſata repente
Inteſtina ducis. talem effuderecruentam
Crudelemq; aīam fato exhallauit acerbo
Et q̄ȝq; im mani q̄ cum dyce venerat oēm
Barbariem e noſtris Veremūdus abegerit oris Veremunđ⁹
Non tn̄ eſt facinus dux atq; immane. nefaſq;
Immortali odio dignū coeloq; ereboq; F iij

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Inuiſum ſatis vltus: adhuc iniuria leſę
Maieſtatis apud magnum indeleta tonantem
Viuit ⁊ illius parat extirpare nepotes
Sit tuus iſtę labos hęc ſint exordia magnę.
Laudis. in hoc vires acuat tua puluere virtus
Preſſit vt inuictis puer Amphitrion iis armis
Et phryges ⁊ laphitas. ⁊ amazonas atqꝫ ſuperbum
Terrigenamqꝫ. ſiculumqꝫ Erycem ſęuoſqꝫ bimembres
Sic tu diue nepos (animis diuinat) Erembos
Cęde premes ſic foedifragos populabere mauros
Ora manus (video) ſignis concordibus arma
Proſpera ſignificant ſignis reſpondet olympus
Cerno animos cerno ingenium victoria franget
Sęuiciam nec cęde hominum nec ſanguine gaudes
Bella geres nec bella geras inuitus ad arma
Cum venies ſtudio venies pietate ⁊ ęqui
Arma prius complecti animo perpendere cauſas
Metiriqꝫ voles hoſtem ⁊ cognoſcere vires
Ante tuas q̄ bella ineas: mox agmine toto
Prelia conſerere ⁊ rapido ſuperare tumultu
Aſpera pacato poſt belli incendia marte
Te populi patrem domiti experientur ⁊ vrbes
Ad te confugient vt ad ſua numina victę.
Sed caue nam metuenda tibi magis ocia pacis
Quam labor armoꝝ pacem rege vulnera numqꝫ.
Formidata feres. Mars inſidiabitur ori
Te noua mors nati poſt gaudia magna repente
Luctibus inuoluet ſubitis. altumqꝫ dolorem
Improuiſa feret tecum regna omnia caſu
Contriſtata graui longo in moerore iacebunt

Non aget in lachrymis hiſpania ſola. ſed omnis
Hunc Europa diem. contra lętabitur Atlas
Gaudebunt inſidi arabes: ⁊ barbara tellus
Sed patere. hos ſuperi luctus in gaudia vertent
At neq̧ de regni tibi ſucceſſore timendum
Pro te ſollicitos hęc tanget cura parentes
Nulla expers fortuna mali. ſecum aduehit omnis
Proſperitas infauſti aliquid. ſpaciūq̧ relinquit
Inter virtutes alias vbi ponere poſſit
Sedem aduerſarꝫ domitrix tolerantia rerꝫ
Religio tecum ſurgit. clementia tecum
Naſcitur. ⁊ ꝓbitas. aſtręa reuertitur Omnes.
Hinc auferte dolos. ⁊ orbe faceſſite fraudes
Inſidię procul ite. procul violentia migra
Ad mauros diſcede timor. fiducia ſurgens
Excutit omne malum noſtris de finibus omen
Quis foris acta pari vates extollere cantu
Quis iuſte conſulta domi. decus atq̧ triumphos
Pacis ⁊ armorꝫ poterit: quo numina cultu
Qua patriam pietate coles. tu gloria regum
Tu decus Europę Tu ſpes ampliſſima Romę
Diue nepos tibi Thermodoon tibi pontica tellus
Ora Trapezuntis. littus tibi ſupplicat omne
Thraicium. phryges ⁊ cilices. aſiatica regna
Omnia. vbi antiquę fidei monumenta ſupſunt
Grande nefas aliis ciuilia bella relinque
Chriſtigenaſq̧ tuos nullis p̄me cladibus vnq̧
Tu fidei defenſor eris Tu maximus autor
Pacis apud noſtros. aliena per oppida belli
Nil magis optabunt vrbes. quando inclyta facta

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Illuc fama feret q̄ꝫ te ſpectare latinę:
Si neſcis vetus eſt nobis cum gente latina
Foedus ab heſperio venit Theodoſius orbe
Et noſter Traianus erat. duo lucida Romę
Sidera. belligeri duo maxima fulmina martis
Et poſt Martis opus duo lactea flumina pacis
Talia conceptum pietas in verba furorem
Compellebat vti quotiens corda enthea vates
Soluit ⁊ afflatam coeleſti numine mentem.
Militię memor antiquę belliqꝫ laborum
Quos tuleram dum membra calens iuuenilia ſanguis
Viribus ⁊ ſolido firmabat robore corpus
Ardebam: ⁊ rigido cingi latus enſe videbar
Et thorace tegi ⁊ complecti haſtilia dextra
Tunc tua de partu veniens germana recenti
Viſa mihi. viſa atqꝫ iſtis geſtata lacertis
Virginis ora nouę iam tum rahelęa venuſtas
Imbuerat. pectus dederat Suſana pudicum
Fecerat ingenium Pallas iudęa virago
Ingentes animos ⁊ amorem Portia bruti.
Nec fontem nec nomen adhuc ſortita iacebat
Inter opes varias. ⁊ honos erat vltimus auro
Sic ſolet effluere in natos opulentia regum
Hic iterum magna captam decor indole mentem
Impulit his verbis caſus aperire futuros
Nympharum decus heſperidum tarteſſia virgo
Regia progenies magnos viſura triumphos
Creſce virum referens animis. ⁊ Eliſabet eſto
Nec conſanguineo dubites dare regna marito
Nubere neu dubita ſi lex contraria tędis

Legibus humanis Romana potentia maior
Optima lex cōe bonum. cohibitura ſalutem
Regna ferunt. diuiſa arabi ſunt pręda ſupbo
Extincti tu fratris em̄ Regina tenebis
Imperium forteſqꝫ viri comitabere pugnas
Sacra vehens tecū totamqꝫ Melampodis artem
Subſidiū paſſis veſani incōmoda belli
Iā te ſumma vocāt montanę moenia Rhondę
Inclyta frugiferę te ſingulis vbere glebę
Teoretanus apex. te loxa virentibus agris
Expectat. te terra etiam bombicina pectens
Vellera. te cocco diues Granata rubenti
Et ſita menobijs in collibus oppida mille
Dum nequeo affectus animi cohibere furētes
Hęc ⁊ plura breui q̄ ſunt ventura canebam
Interea vicina polo dum labitur ętas
Eia age luſtralem lęti aggrediamur auernum
Iamqꝫ ſonans fragor ire iubet cuſtodia ditis
Increpat. atqꝫ viam nobis ęſtu imperat iſto
Ecce piger lacus inflatur. vada ſancta ſubintro
Ipſe prior. tu noſtra ſequens veſtigia ſerua
Nam dextra lęuaqꝫ cauis terra ima dehiſcit
Fracta voraginibus. poſt me loca tuta ſecabis
Sic ait: ⁊ ſanctū ſupplex ita numen adorat
O pater ardentem qui non excluſus olympum — Oratio aut
Circuis. ⁊ ſubiens infuſo numine molem
Corpoream. magno mundi non clauderis orbe
Dijs antiqua ſuis regnum diuiſerat ętas
Tartara ditis erant. Cereris nuda ęquore tellus
Aequora Neptuni. coelum iouis. aura ſororis

Omnia nos tibi regna damus. rexq; potentem
Dicimus. imperiūq; orbis tibi cędimus vni
Te timet Arctophylax. ſeptem tua iuſſa triones
Expectant pauidi. tibi ſol tibi ſidera prebent
Obſequium. tibi coelicolę curuantur. ⁊ omne
Laruarꝝ lariumq; genus. qui tartara ⁊ orcum
Aereoſq; tenent lunę ſub lumine tractus
Tu celi maris ac terrę regnator ⁊ orci
Omnipotens: tua maieſtas quę continet. ęquat
Omnia finem adimens. pietate potentia non eſt
Latior. ęquiperatq; tuas clementia vires
Nos igitur preſſi tenebrarꝝ ambagibus altis
De pelago ſtygis vmbroſo de horrentibus antris
Quę ſolem ignorant. vbi nox ſine ſidere nunq̄
Deſinit. oramus veniam: de faucibus iſtis
Suſpiramus. opem miſeris concede. piaſq;
Huc extende manus Opifex opus erige lapſum
Et faciles oſtende vias. finemq; laborum
Talibus orantes dictis freta lata ſubintrant
Regia contactu proles exterrita primo
Ceruleas trepidanter aquas ignemq; ferebat
Attamen vt raucis ſurdent clamoribus aures
Aethiopum. ſaxo p̄ceps vbi nilus ab alto
Intonat. indigenaſq; minus graue murmur aquarꝝ
Percutit. aſſuetis ita iam minus ardet in vndis
Et tamen ardet. agunt ęternum incendia vulnus
Aeternum Tycio iecur eſt ęterna volucri
Queſtio. xiij. quō aię patiū tur ab igne cor poreo
Roſtra. ⁊ in ęternas ſemper redeuntia poenas
Propterea iuuenis dum ſe reminiſcitur vmbram
Vnde poteſt inquit mortalibus eruta membris

Quę tactum viſumq; fugit ſub dite ꝓfundo
Mens ignem glaciemq; pati: quę tanta lacunę
Vis ſtygię vt ſtimulos ferat immortalibus vmbris
Rex opifex reſpondit anus. flāmamq; geluq;
Abſidos inferne noſtri inſtrumenta doloris
Inſtituit. morſumq; dedit. quo ſtringere poſſent
Sorde laborantes aīas: quę ſorde carerent
His impune vadis océmq; errare per orcum
Jus dedit. ⁊ ſceleri tantum vada noxia fecit
Jſtud opus natura recens mirata negauit
Eſſe ſuum. nec tanta gelu. nec tanta calori
Jpſa poteſt. quę tanta poteſt dare. iura nocendi
Vim quoq; nōne vides. qualem ſortita aīantum
Corpora ſunt. quibus ipſe aīę ſe abſoluere nunq̄;
Ante obitum poſſunt. licet offendatur acerbis
Supplicijs Nam quando atrox in corpora morbus
Sęuit. in alta animi langor penetralia tranſit
Hęc animis miranda deus duo vincula fecit
Corpora. ⁊ has ipſas crebi quas currimus vndas
Tantus amor. tanta ambobus concordia. tantum
Foedus vt abſolui nunq̄; ſi iuncta. reuerti
Si diſiuncta velint in mutua vincula ſemper
Aetherę mentes non ſunt in corpora pronę
Hoc minus in nobis. hoc nos diſiungit ab illis
Hoc facit vt per ſe mentes ⁊ corpora nullo
Cogente ingenijs faciant concordibus vnum
Nec poſſint coniuncta pati commertia ſolui
Cernimus hoc ipſi. quibus eſt in corpora pondus
Neſcio quod. nec em̄ hoc habitus ſupaddita moles
Sed natura facit. quod non abolebitur orco

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sed venit ad ſuperos iſtud facit eſſe futurum
Ut ſua diſiunctę redeant in corpora mentes
Arbitrio non vt perhibent fatalis olympi
Sed patris qui ⁊ fortunas ⁊ fata gubernat.
Cognita ſunt forſan ſuperis ea tempora nobis
Sunt ignota. latent altis abſcondita cauſis
Hoc auus Alfonſum gradiens ſermone docebat.
Iamqꝫ bis vndenis roſeos patefecerat ortos
Solibus a primo rutilans aurora natatu
Quom feſſi tardente luto flammiſqꝫ peruſti
Deficiunt. genua vſta labant: ſuſpiria longo
Preſſa ſonant gemitu: fato vt cum proximus ęger
Uix retinet languentē aīam flatuſqꝫ ſupremos
Exili cum voce trahens pulmo anxius hallat
Lumina calligant: ceruicibus ora caducis.
Inflectuntur. Aui facies in colla nepotis
Labitur. vt quotiens. arrentibus hordea culmis.
Inclinant capita: atqꝫ in ſecuruā tur hariſtę.
Ecce iubar ſubitum veluti cum fracta repente
Fulgurat: ⁊ longo nubes aperitur hiatu
Effulget. radijſqꝫ nitor plaudentibus ambos
Circuit. ⁊ placido feſſis illabitur igne
Lux oculis infuſa ſubit per inertia membra.
Tum ſenior tibi luna nouas pleno altera cornu
Inferius Alfonſe refert. germana. parenſqꝫ
Dona ferunt. tripliciqꝫ iuuant ope munere ſacro.
Ac pręcibus fas hic aīm firmare labantem
Talibus officijs recidiuum exurgere robur
Incipit ⁊ volucri ſimiles quę pabula nido
Dum veſtigat agris. deprehenſa furentibus auſtris

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Atqꝫ repentino vento ſi turbine nimbi
Explicat ad ſolem plummas. ⁊ terga reuerſum
Atqꝫ leui poſt victam hyemem parat ire volatu
Suſceptum gradiuntur iter. vicinaqꝫ plantis
Nūc ſola calcantur nūc fundo abeunte natandum
Implicat alga pedes. piceus liquoꝛ implicat vlnas
Hic humili depꝛeſſa tholo faſtigia ponunt
Tecta erebi· paruoqꝫ abſunt diſcrimine ab vndis
Pꝛopterea fumante freto nebulaſqꝫ vomente
Semper in anguſtis coeunt denſiſſima clauſtris
Nubila. nec ſolitam fundunt incendia fumo
Suffocata diem. nox ⁊ chaos vndiqꝫ tutum
Claudit iter ſiſtunt pꝛeſſis veſtigia plantis
Vndiqꝫ lugentum gemitus ⁊ verbera longe
Incertis audita locis. ergo altus in armos
Sublato ſenioꝛ puero. quando ipſe locoꝛum
Gnarus erat. greſſu vada p̄terit arcta citato
Dulce onus ⁊ pietas alacrem fecere ſenectam
Faucibus erepti camuris ſtyga naribus hauſtam
Flatibus expirant longis. ⁊ in ęquoꝛ apertum
Deueniunt. vbi rara diem minus occupat vmbꝛa
Tum iuuenis miſeratus auum. nulla inſula dixit
Occurrit pelago in tanto. qua laſſa parumper
Membꝛa cubent. vbi te tantis conatibus hauſtum
Siſtere. ⁊ inuenta liceat requieſcere terra
Tum ſenioꝛ. non eſt noſtꝝ qđ ſcindimus ęquoꝛ
Nate. nec ęgęa nobis modo curſus in vnda
Nulla hic ichnuſa eſt. nulla his trinacria. nullę
Cyclades apparent. liquidum tene oīa ſulfur
Sunt ſcopuli. ſunt ſaxa tamen. ſed rara per vndas

Fige pedem. ſiſte inuento veſtigia fundo
Nona rubens aurora diem ducebat. ⁊ altus
Coeperat ęthereos abſcondere lucifer ignes
Noctis apud ſuperos certas vbi tempora ſeruant
Incoufuſa vices. vbi q̄rtum noctibus aufert
Explicat in lucem mundi illuſtrator Apollo
Mox ꝓcul audito ſenior clamore per auram
Siſtitur. ⁊ ſuſpenſo aīo vultuqꝫ leuato
Pellit ab ore comam vociqꝫ accommodat auram
Facto iteꝝ clamore. ſui iam nominis audit
Principium. certa finem non percepit aure
Stant taciti vox plena ſono iam cognita toto
Proximat. auditur ſtrepitus venientis ⁊ vnda
Pigra parum fugiens lentos diſcedit in orbes
A cilio pendente manu caua lumina tendit
Ad ſtrepitū ſenior. rupitqꝫ ſilentia rauco
Gutture ꝓclamans. quanta regemqꝫ ſenemqꝫ
Voce decet. ſtygia o quiſquis me queris in vnda
O pręcor o felix venias mihi nuncius. adſum
A pparet veniens greſſu feſſa vmbra citato
Quantum lenta palus ſinit. ⁊ viſcoſa lacunę
Obluctantis aqua. ⁊ longo vis fracta natatu
Vicinū interea quod ſurgit in ęquore ſaxum
Sulfureum quondā. veniſqꝫ liquētibus ardens
Pumice iam, ſcabro ſine ſulfure. ⁊ ignibus atrum
Conſcendere rati quod erat. quęquam eſſe ſuoꝝ
Illa videns reges. crebris vaga brachia iactat
Ictibus .elatiſqꝫ tenax aqua pendet ab vlnis
Accelerat veniens. ſcopulo iam proxima clamat
Regales ſaluete animę. ſaluete futuri

Coelicolę. ſimul his dictis de gurgite vaſto
Scandit: adoratis demum ſic regibus infit. Ciddus
O patrij Reges veteris ſi nomina Ciddi
Audiuiſtis apud ſuperos dum vita manebat
Ille ego terrarum populos audita per omnes
Temporis illius fortuna & fata fuere
Me duce Errantes primum qui nomine tanto
Claruit in mauros tunc omnia bella gerebat
Nomen id illius decus a virtute ſuperbum
Sumpſit & omen habet fauſtum. ſignatque triumphos
Ipſe valentinas arces ammiſſaque regna
Quę libyę infidę gens illaudata premebat
Reſtitui. Bucarem Maurum qui fortibus armis
Heſperiā delere putans traiecerat ęquor
Perdomui rapidamque aiam ſub tartara miſi
Unesium vero pugna grauiore volentem
Ulciſci fraternum obitū Bucaremque peremptum
Marte graui domitum dedit hęc mea dextera leto
At quia non oritur virtus niſi culta ſcelusque
Sponte ſubit ſine labe ſolent euadere pauci.
Utque ſalutiferum tellus & inutile gramen
Una parit ſic virtuti vicioque miniſtrat
Ars eadem: longis ętas ſudata ſub armis
Unde inſignis eram populique per ora ferebar
Hoc dedit exilium. quod adhuc poſt quattuor acta
Secula perdurat? Uerum iam mitius angor.
Nec frigus nec flamma nocet. mora ſola moleſta eſt
Rurſus vt eoas vbi deſinit india terras
Attigero cuſtos erebi me mittet ad aſtra.
Lętior occurſu ciddi armipotentis vterque

Venit in amplexus: mediaqꝫ in ſede locatum
Compellare virum ſtudijs communibus ardent
Tum ſic coepit auus. Dux inſuperabilis armis
Cidde tua ꝙ regna leuas labentia dextra
Nouimus ⁊ laudis noſtras peruenit ad aures
Ingens fama tuę. priſcis annalibus inter
Auricomos Reges legitur tua maxima virtus
Quippe nec auſonij Fabio nec achaica tantum
Regna Temiſtocli debent neqꝫ punica magno
Hannibali: quantum noſter tibi Bethis anaſqꝫ
Tu generis pater antiqui. mendacia proles
Heroum foecunda ſuo te in ſtemate primum
Collocat ⁊ longo numeraris in ordine princeps
Caudice de tanto ſurgit ſylua illa nepotum
Inclyta. qui gradiens tua per veſtigia longe
Creuit. ⁊ hinc veniens fauſto puer Inachus ortu
Inachus Te referet. nam bella geret: bella vltima Maurꝫ
Ablatura caput genus euerſura libyſſum
Regius auſonias veniens orator ad vrbes
Cernet ⁊ antiquę ſcandet capitolia Romę.
Mox reducem pulſis regio cum bethyca mauris.
Venerit ad noſtros domitam Rex victor in arcem
Ducet vt accepto ſedeat cuſtodia regno.
Quod vero dum bella geris tibi plurima longum
Martis opus dederit ſtygios abolenda per amnes
Nil reor abſurdum. longa eſt mortalibus ęquor
Vita procelloſum. multiqꝫ in rebus agendis
Sunt ſcopuli. multęqꝫ vijs ſymphlegades artis:
Adde ꝙ in rerum curſu fortuna ſecundo
Formidanda magis: tranquillo libera regno

Viuit in aduerſis ratio. ſi leuibus auris
Sors ad vela venit maior ratione libido
Surgit. ⁊ incautam placidis nauem obruit vndis
Plutonem fugiſſe ſatis: de fluctibus altis
In portum hunc fragilem ſatis eduxiſſe carinam.
Nunc memoranda vetor laudum monumenta tuarū
Voluere. tum locus his cum lęti habitabimus aſtra.
At nunc vnum oro quoniam mihi ſemper eodem
Calle reuertenti nondum bene cognita magnę
Regna domus ditis. Tu qui ſtagna omnia luſtras
Fortior ⁊ rerum maior cui cura nouarum
Fare aliquid. nam dira locos tormenta per omnes
Fama refert. id magna etiam lamenta fatentur
Vndiq;. ⁊ auditę tam vaſto in gurgite voces
Tum ciddus tua iam pridem veſtigia ſector.
Sancte Pater nā te noctem hanc fluctuſq; ſeueros
Fama pati fuerat. vada ſed minus alta viamq;
Per facilem tu tamq; ſequi. tecumq; nepotem
Ire acherontęę debentem pauca lacunę.
Sed ſtyx aſſiduis ventorum impulſa procellis
In dextram lęuāq; tulit poenaſq; coegit
Cernere quas meminiſſe horror. Buſiridis arę
Aes ſiculum Diomedis equi ludibria duri
Mandata Euriſthei nugę ac puerilia ludo
Ac paſtorali celebranda palilia ſaltu.
Sed quid ego ex minimis monſtrare ingentia pergo
Immanes ęquale nihil valuere tyranni.
Heu miſerande puer iuuenum ſi more fuiſſes
Auſus opes predari inopum ſęuire veneno:
Inceſtare thoros. gladijs haurire cruorem

Inflammare odijs ⁊ ſeditionibus vrbes
Quę loca. qui manes q̃ te ęrumnoſa manebant
Vincula. quę ve inter ſtridentes verbera flammas
Quam bene florentes claudis tyrunculus annos
Ante venenatos vſu atq; libidine ſenſus
Dum rude pectus adhuc. dū innoxia viuitur ętas
Felices qui ne in tantas deſcendere clades
Compellātur adhuc teneri infanteſq; recepti
Mollibus e cunis. grauida ve parentis ab aluo
Ante diem rapti vitam euaſere nocentem
Ipſe ego (non audita loquar) crudelia vidi
Flumina. vidi ignem. ⁊ candentibus alta caminis
Antra. quibus tantā exhallat caua lerna mephitim
Ut procul olfatu (tam dirum expirat odorem)
Tabifico perimat mortalia corpora. longe
Acrius. ac libycę cuſtos baſiliſcus harenę
Primus locus — Lata ſub exquilijs oriens a colle quirini
Tęnarium penetrat ſubter phleget honta vorago
Ora patent q̄tum herculeas diſtare columnas
Fertur. ⁊ a lixo refugit tarteſia calpe
Introrſum ruit in pręceps immane barathrum
Quo magis it peſſum. tanto latus vndiq; curuum
Vaſtius effundit ſeſe. fundoq; capaci
Circuit ingentes maris vſq; ad littora campos
Per gyrum ſpecus immanis circū ordine ducto
Sępius. ad ſummū roſtris armatur ahenis
Hic fixę a femore a lumbis. ⁊ ab inguine pendent
Inſignes animę quaꝝ illuſtrata ſuperbo
Vita magiſtratu fuerat. quibus infula raſum
Velauit ſacrata caput. gens ſordida fluxu

Foemineo.gens ſtupratrix ⁊ adultera raptu
Inceſtuqꝫ nocens. ſignant ſua nomina quemqꝫ.
Et magnis inciſa notis ad pectora fulgent
O quales quantoſqꝫ oculis dum ſingula luſtro
Perlegi agnouiqꝫ viros quorum alta ſepulchris
Cęlte laboratis multoqꝫ micantibus auro
Membra cubant quę ſuſpiciens rude vulgus adorat
Quicquid apud ſuperos thalami ſine teſte ſilentes
Deliquere patet. nec habent velamina culpę.
Cuncta aperit ſecreta dies: ex tempore verum
Naſcitur ⁊ veniens ętas abſcondita pandit
Hic pendebat adhuc ſexum mentita virilem
Foemina cui triplici phrygiam diademate mitram
Extollebat apex. ⁊ pontificalis adulter
Sunt quędam vacua incuruis mucronibus alta
Roſtra e tartareo nuper tranſlata profundo
Vulcani crudelis opus candentia ſemper
In medios abeunt ignes. vbi ſenior ęſtus
Huc fama illuſtres animas a Thybridis alueo
Aduentare erebo quę ſint ſpectacula toto.
In medio confuſa cohors iactata per ignes
Flantibus ⁊ circum rapientibus omnia ventis
Spargitur intorto glomeratę in turbine flāmę
Dant fremitum qualem ionio niger incitat eurus
Quom rhodon ⁊ cretā pelopiſqꝫ ſonantia ſaxa
Verberat ⁊ ſcopulos ithacę. frontemqꝫ pachini.
Leucadaqꝫ excelſam ⁊ paruę nemora alta zazynthi
Hinc ſinus excurrens campani ad flumina ſarni
Flantibus interdum zephyris agitatur ⁊ atros
Flammaꝝ fumiqꝫ globos contorquet ad ortum

Unde fit vt totiens rapidos veſuuius ignes
Euomat. ⁊ cinerem longe iaculetur aduſtum
Hinc etiam cędente ſolo caua ſemita longum
Flectit iter veniens ripas ad olentis auerni
Et ſtygius vapor in latices expirat odorem
Sulfureum. circũq; graui loca polluit aura
Mille viis vmbrę a ſuperis examine magno
Certatim erumpunt altę ſuper ora cauernę
Et ſimulac videre ignes ⁊ mane profundum
Carceris. horreſcunt animis. retroq; reuerti
Dum ꝑperant. denſę fugiunt ꝑ nubila turmę
Perſimiles auium gregibus quas ꝑxima brũma
Colligit in cuneos. cum matutina pruinis
Albet humus. moerentq; aquilonibus arua niuoſis
Sed laruę p̄dandi auidę fugitiua ſequuntur
Agmina. ⁊ in curuos digitis creſcentibus vngues
Attonitā plebem. ⁊ trepidi rudia agmina vulgi
Corripiunt. ac flammaꝝ iaculantur in vndam
Ipſi qui quondam coitus ſuaſere nefandos
Qui fuerant ſtuprīq; duces. venerīq; magiſtri
Turpiter inſultant. veteriſq; opprobria vitę
Cōmemorant. curate cutem duramq; ſtriate
Scabriciem. roſeoq; genas accēdite fuco
Diſcite librato plantas extendere greſſu
Atq; oculis nutuq; loqui. caput indice vitro
Fingitor. atq; manus gēmis ſcintillet. ⁊ auro
Ite. ciet choreas phrygio caua tibia cantu
Hic ſexus vtriuſq; ardet. ſed maſcula longe
Amplius in molles venus in ſinuat medullas
Inuigilans etenim rebus natura creandis

Concubitus ſteriles. ⁊ prole carentia furta
Odit. ⁊ idcirco ſodomę ſcelus acriter vrget
Eſt locus ad lęuam vobis qui queritis auſtrum
Calle ſalebroſo labyrinthiaciſq; viarum
Flexibus excelſi penetrans caua viſcera montis
Feruidus inde vapor noſtroq; ardentior igne
Difficiles habet egreſſus. domus intima campum
Explicat ingentem. qualis balearibus eſſet
Si ſimul excluſo coeant duo littora ponto
Fundamenta ſup̱ ſilicum vaſtoſq; molares
Altius ac valeant oculi ſpectare videntum
It latex. flexura tholo ſuſpenſa rotundo
Exterius penetrat nubes. celſum q; cacumen
Deſinit in glaciem nimbos vbi frigidus aer
Asperat. vnde pluunt nubes vbi fulgurat atris
Igneus e nebulis ⁊ fulmina nunciat ardor
Hęc immenſa caui penetralia carceris implet
Ignis. ⁊ accenſo flām̄ę tonat impetus antro
Et per inane vaga ſerpens face fluctuat altum
Vſq; tholum flexoq; ęſtu latera omnia lambit
Expiratq; pax (tanta eſt violentia) facto
Inter ſaxa aditu. coeloq; apparet auernus
Sidera ſpectantes noctu de puppibus altis
Suſpiciunt ea flām̄ax miracula nautę
Aetnęum cratera vocant. tyrrhenides illinc
Sūmus a pexbincionias procul aſpicit vndas
Igneus incluſas imis fornacibus ardor
Torret. ⁊ excoctas altum iaculatur harenas
Quę pelago exceptę fluitant. ſpūmęq; videntur
Inde cauernoſus generatur in ęquore pumex

Vidimus hoc horrendo animas ardere camino
Stirpibus ambuſtis ſimiles. ditiſq; miniſtros
Certatim iactare ſuper ſulfureq; picemq;
Et miſeras vncis verſare tridentibus vmbras
Qui gemitus q̄ dura ſonent lamenta pantrum
Non opis eſt memorare meę. q̄ vidimus illic
Cuncta fidem ſuperant. ſi culmine liber aperto
Ignis eat. ſi tempeſtas ea rumpat habenas
Fundamenta ſoli audebit conuoluere. ꝛ aſtra
Atq; metu grauiore animę ſubigantur. in imis
Faucibus annixe magno conamine larue
Conuulſo de monte trahunt immania ſaxa
Erutaq; eiectant. ꝛ vi per inania pellunt
Pulſa graui ſtridore volant illiſa palato
Mox ſtrepitu grauiore ruunt. ſub pondere, tellus
Icta gemit. ſaliunt ignes. immane baratrum
Intonat. ꝛ longo mugit ſpelunca boatu
Hic coquitur ſcelus ira ferox. q̄ ſanguine ꝛ armis
Delectata viros furialibus incitat auſis
Illic elata ingenia ꝛ ſublimia corda
Quę rexere acies ꝛ quę duxere triumphos
Vidimus inuolui flammis Theodoſius illic
Inter vulgus inops ſine maieſtate relictus
Funera theſſalici luit inconſulta furoris
Sic ſtrepitu ſtrepitus. ſic ęſtu eliditur ęſtus
Incipit ad collem fecit cui nomina ianus
Ianus apud veteres tenuit per regna latinos
Antrum ingens curuis penetrans Acheronta latebris
Tendit ad occaſum late. ciminūq; ſubintrat
Sulfureiſq; rigat viterbia, fontibus arua

Mox mare tyrrhenum verſus declinat in auſtrum
Et ſpumante aluo pyrgos adit atq; grauiſas
Vidimus hic curuo traiectos guttura ferro
Per ſpineta trahi nudos per vitrea fruſta
Per ſilices duros per acuto marmora dorſo
Per nemora atq; humiles ſucciſo caudice truncos
Et rigidis tandem flagris ac verbere cęſos
Rupibus ex altis ſubiecta in ſtagna rotari
Eductoſq; iterum ac montana per inuia tractos
Pręcipites volui. ac iactari ex aere in vndam
Vndam exultantem ac bullas feruore cientem
Mirabor tumidos res viſu horrenda dracones
De tellure caua quoſdam de gurgite quoſdam
Sanguineo rictu atq; oculis flammantibus ire
Impete cum tanto & coelo capita alta ferentes
Pellere ſurgentes ſquãmoſo pectore fluctus:
Et nigra ingentem ſignare per ęquora ſulcum
Correptaſq; vocare animas & hiatibus atris
Condere: & excretas iter; abſorbere capaci
Fauce: fames tanta eſt animarum ac tanta libido
Cędis & egeſtę decies totienſq; voratę
Non ſacient vaſti ſpacioſa volumina ventris:
Funereis non eſt epulis modus. ęquora donec
Ingreſſi lemures vulſas e dentibus vmbras
Per cautes iterum perq; aſpera ſaxa volutent.
Per vada per ſcopulos flagrans rabido ira veneno
Inuehitur. tortos ad tempora ventilat angues
Trux nemeſis. volat vt iacto cita fulmine flamma
Ipſa ſuperborum domitrix gerit ipſa choragum
It comites acuens furit agmine tiſiphonęo

Hę ſunt difficiles animę quas dura coegit
Ambitio nimium ſapere. ⁊ ſibi fidere. leges
Et decreta patrum nil pendere. faſqꝫ. fidemqꝫ
Aſſe minus rigidis frontem ceruicibus altam
Tollere. turgentes buccas. ⁊ grandia verba
Rumpere. debellare parem. ridere minorem
Et iactare genus. nulli parere. ſuumqꝫ
Excuſare nefas non caſtigare. nocentes
Cenſura taxare graui. veniamqꝫ negare
Supplicibus. noua moliri tormenta. parare
Arte perillęa ſęuo inſtrumenta dolori
Vidimus ingentes laruas membroſaqꝫ monſtra
Triſte giganteis ad opus ſudare lacertis
Et ſerram alterno trahere atqꝫ impellere niſu
Subiectoſqꝫ ſecare artus. ⁊ dente cruento
Frangere ad extremas ſupmo a vertice plantas
Corpora mirabar pedibus conuerſa ſupinis
A trabe pendere. ⁊ rurſum reſecata coire
Viſcera. ſuſpendi rurſum. rurſumqꝫ ſecari
Hi quibus in vita licuit torquere nocentes
Crudeli officio nimium crudeliter vſi
Quiqꝫ procelloſis in ſeditionibus olim
Verſati voluere atrox ſcelus ante ſepulchrum
Hic rota in immenſum radijs abeuntibus orbem
Vertice ſerreſſum ſuperat. qui templa fragoſis
Cautibus. ⁊ duris adeundā an fractibus ędem
Nube mō abſcondit. mō culmine lucidus albo
Pandit. ⁊ hiſpanis aperit ſua moenia nautis
Hinc atqꝫ inde premit montes adamātinus axis
Quē gemini verſant immani mole gigantes

Antiqua de ſtirpe ſaticum foemina laruam
Paſſa laborabat ſub onuſti pondere ventris
Littora calce premunt ęquant iuga frontibus ora
Ignea flammigerant oculi pro crinibus hydri
Circum colla leuant exertis guttura linguis
Amento coma frondoſis procerior ornis
Deſinit in criſpa nigrum lanugine pectus
Incumbunt humeris operi. volat arduus orbis
Tam volucri curſu tanta vertigine vt ingens
Sibilus auditu horrendus caua tartara ⁊ ipſas
Dite ſub obſcuro poſitas exterreat vmbras
Curuatur lacum roſtrata tridentibus vncis
Radit ⁊ exangues animas radit atqꝫ rotatas
Circuitu ingenti trans alta cacumina montis
Iactat in oppoſitę ardentem conuallis auernum.
Inde iterum ſimilis magno molimine raptas
Machina conuoluens valide in vada prima retorquet.
Hi ſunt qui ſibi non populis regnare volentes
Ciuibus oppreſſis ſeſe fecere tyrannos
Et coelo miſerante priuſqꝫ deſinat ętas
Quod rarum inuenies mentem poſuere ſuperbam
Progenies hęc ſera malis in ſęcula tantis
Languet ⁊ inueniunt vix longa piacula finem.
Sunt quoqꝫ qui funda iaculiſqꝫ petantur ⁊ arcu
Semper. ⁊ expectant nudis noua vulnera membris
Contractis gemebundi humeris ⁊ ſupplice vultu.
Defecti tremuli attoniti ſpirantibus ęgre
Faucibus aſpiciunt fata impendentia ſemper
Nam deus id genus erroris crudelibus vmbris
In graue ſuppliciū dedit vt mortalia mēbra

Se nondum poſuiſſe putent. dementia reddit
Immemores. qui ſupra alios ſapere ante volebant
Nant ginane manus vaniſq; laboribus obſtant
Miſſilibus. feriente vno volat ecce per auras
Telum aliud. tractoq; aliud iam mittitur arcu
Nec requies. nec mors leuat expectata dolorem
Stant querno affixi clauis per pectora adactis
Per femora ⁊ ſuras ⁊ per veſtigia trunco
Hi ſoliti humanum gladijs haurire cruorem
Quattuor. ętnęos poſtq̄ exegere per ignes
Sęcula. ſupplicio tali exercentur ad annum
Scilicet vt dura cruciati ab imagine mortis
Quę fecere ferant. mox ad glaciale trahuntur
Aequor: vbi ęquales pendunt in frigore poenas
Talibus vrgentur fatis crudeliter auſi
Qui ſcelus hoc animi latebris immane repoſtum
Abſcondere diu: nec deterſere fatendo
Annua cum verni reuocant ieiunia menſes
Sed noxam lenta in plures mora diſtulit annos

FINIS

¶ Impreſſum Dauentrię per me Richardū pafraet Anno. domini. M. CCCCC. vj. Mē-ſis Aprilis in profeſto paſche

Cingo [illegible] quasi [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Lira [illegible] pro [illegible]
[illegible]
[illegible] pro epistola

Docere est [illegible] cognitionem [illegible] notitiam [illegible] docere [illegible]
[illegible] doctrina [illegible] disciplina [illegible]
[illegible] doctrina et disciplina [illegible] cognitione [illegible]
[illegible] docere [illegible]
[illegible] docibilis [illegible]
[illegible]
[illegible] docibilis [illegible] liber [illegible]
[illegible]
[illegible] docere [illegible]
[illegible]
[illegible] docendi [illegible]

Dare est [illegible]
[illegible] dare aliam [illegible] dare ad aliquid
[illegible]
[illegible] dare ad aliquid [illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] singulari [illegible] ad singulari [illegible] singulari
[illegible] ab aliquibus
Item laqueus [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Pluma [illegible] plumbum [illegible] a quo [illegible]
[illegible]
[illegible] ab [illegible] virga [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] virgula [illegible] animalibus
[illegible] virgula [illegible]
[illegible] virgula [illegible]
[illegible] animalibus [illegible]
[illegible] animalibus [illegible]
[illegible]
[illegible] ab [illegible] ab
[illegible]
Item [illegible] dei [illegible]
[illegible]
[illegible]

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

5944

Th 5944

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN